

PODGRAJCI V SVOJO OBČINO ?

Predsednik občine **Stane Prosen** je vsem krajevnim skupnostim poslal poziv, naj sporočijo svoje morebitne namere za preoblikovanje v nove občine. Do 25. januarja je dobil le tri odgovore: **o samostojni občini razmišljajo v Podgradu in Jelšanah.** S posebno anketo pa so, še preden so začeli s formalnimi razpravami, **Hruščani** ugotavljali mnenje prebivalcev vasi. Anketa je pokazala, da bi se večina Hruščanov priključila občin Hrpelje-Kozina.

V torek, 25. januarja, so se v prostorih KS Podgrad sestali poleg Podgrajcev še predstavniki KS Starod, Hrušica, Pregarje in Obrov. Glavni namen sestanka je bil ugotoviti, kaj o bodoči organiziranosti razmišljajo sosednje KS-potencialni kandidati za vstop v občino Podgrad.

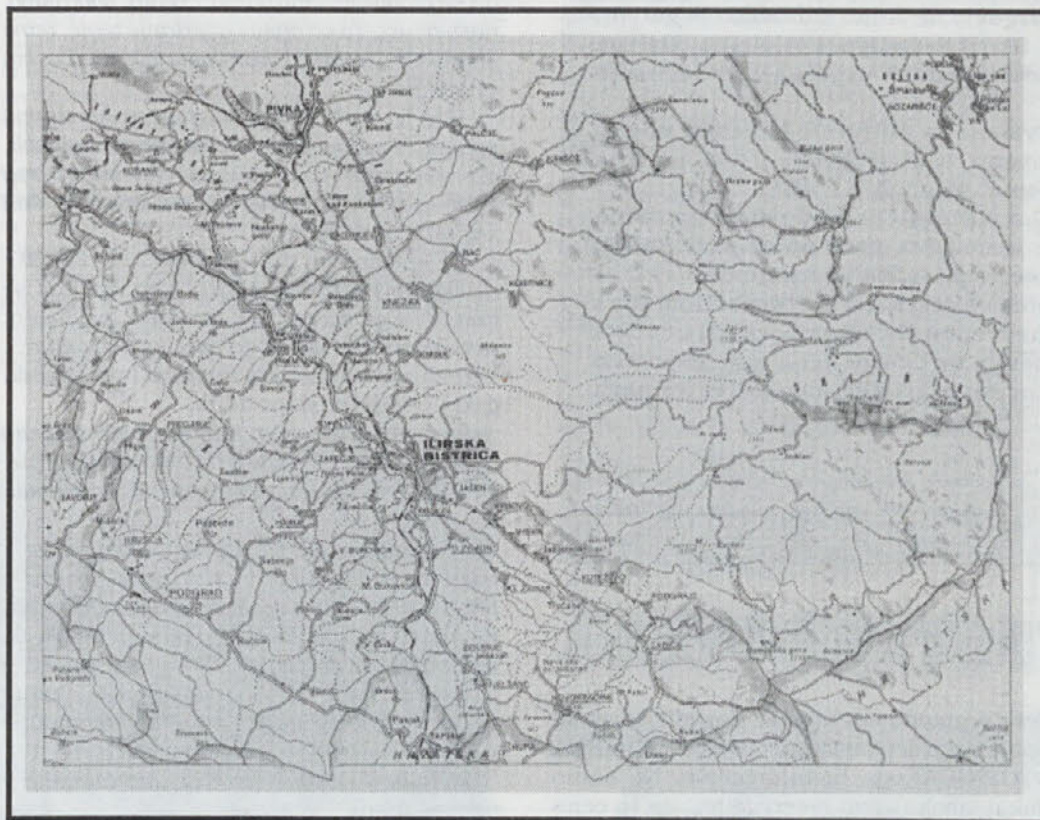
Predsednik Sveta KS Pregarje, **Jože Ladnik**, je menil, da imajo z bistrsko občino predvsem slabe izkušnje, bojijo pa se, da bi Bistrico - nekdanji center - pač nadomestil drugi center, Pregarje pa bi se vedno ostale na obrobju.

Ivan Barba, poslanec v občinski skupščini (zbor KS), sicer pa doma iz Podbež, pa je dejal, da je še posebej v zadnjem času bistrska skupščina zelo labo delala predvsem na račun nesklepčnosti ter da bodo nove občine mogočale, da se bodo ljudje lahko hitreje spoprijeli z lokalnimi problemi. Vsekakor pa bodo morali ljudem podrobno razložiti, kaj lahko od premenjenih občinskih zemljevidov lahko pričakujejo, kaj bodo z novimi občinami pridobili in kaj izgubili.

Končni odgovori na tehtanje vseh plusov in minusov, razlogov za in proti odcepitvam in priključitvam, ki so v tej prvi fazi še precej čustveno obarvani, bodo znani po referendumih. O vsem skupaj bo potrebno še veliko treznega razmisleka, saj konec koncev tako papirnata zadeva kot je nek zakon, lahko temeljito spremeni že utečeno življenje ljudi v nekem kraju: ali bodo stroške vozili v šolo ali še naprej v Podgrad, šli po zdravniško pomoč v Bistrico ali Sežano, ali bi Pregarci po priključitvi h kaki drugi občini hitreje prišli do svoje ambulate in boljših povezav s svetom?

In tako dalje... demokracija je lahko tako zapletena stvar.

D.P.

IZ ZAKONA O LOKALNI SAMOUPRAVI

13. člen: Območje občine se oblikuje tako, da občina lahko izpolnjuje večino naslednjih funkcij:

- osnovno preskrbo z življenjskimi potrebščinami,
- dostopnost do primarne zdravstvene in socialne oskrbe,
- osnovno šolo,
- osnovno komunalno opremljenost in s tem povezane lokalne javne službe,
- osnovne prometne in PTT storitve,
- prostore za izvajanje lokalnih, upravnih, društvenih in političnih dejavnosti,
- osnovne pogoje za športno in kulturno dejavnost,
- dostopnost do bančnih in finančnih storitev,
- informacijsko-dokumentacijsko dejavnost,
- požarno varnost,
- civilno zaščito.

14. člen: Pred določitvijo območja občine se z referendumom ugotovi volja polnoletnih prebivalcev določenih krajevnih skupnosti oziroma naselij o vključitvi v določeno občino.

V 21. členu so našteje vse naloge občine: od omogočanja pogojev za svoj gospodarski razvoj, gradnjo stanovanj, prek pospeševanja služb socialnega skrbstva, predšolskega varstva, do skrbi za zdravo okolje in nadzora nad javnimi prireditvami, požarno varnostjo in pogrebnih storitev.

Financiranje občin (52. in 53. člen):

PODRŽAVLJENE TUDI "OBČINSKE" MIZE IN STOLI?

Država si je s posebnim zakonom že "pridržavila" vso zemljo, ki je bila v lasti občin in podjetij (sklad kmetijskih zemljišč). Vlada pripravlja še zakon o podržavljenju sklada stavbnih zemljišč, zdaj pa naj bi si prilastila še prostore in sredstva, ki so trenutno še v lasti upravnih organov (konkretno občinsko hišo).

Proti temu je potestiral tudi bistrski Izvršni svet na svoji seji 20. januarja in zahteval črtanje ustreznega (102.) člena iz predloga zakona o upravi. Menili so, da gre za načrtno razlaščenje občin.

Torej, katero naj bi bilo tisto premoženje, s katerim bi sploh še lahko upravljale bodoče občine?

Lastni viri občine so

- davki in druge dajatve (od premoženja, dediščine in daril, dobitkov iger na srečo, prometa z nepremičninami...),
- dohodki od njenega premoženja (od zakupnin in najemnin, zemljišč in objektov v občinski lasti, dohodka od vlaganja kapitala, od vrednostnih papirjev, rent, dobička javnih podjetij).

• Za financiranje lokalnih zadev javnega pomena pripadajo občini tudi prihodki iz dohodnine.

56. člen: Država je dolžna zagotoviti občini dodatna sredstva; višina teh sredstev se določi zlasti glede na

- število prebivalcev in poseljenost občin,
- geografske značilnosti,
- status občine z vidika posebnih interesov države za njen razvoj.

118. ROJSTNI DAN DRAGOTINA KETTEJA

Prem, 19. januarja 1994 - Kot je navada so tudi letos mladi Premci in šolarji iz sosednjih vasi s cvetjem obiskali dom pesnika Dragotina Ketteja prav na njegov 118. rojstni dan.

V rojstnih prostorih mladega pesnika so recitirali pesmi, ki jih je prav mladim namenil Dragotin Kette.

Letošnje recitatorke so bile Valentina, Urška, Meta in Jana.

KORENTI NA OBISKU PRI NAS

Center za promocijo turistične in kulturne ponudbe Ptuja je tudi letos pripravil program obiska korantov po slovenskih mestih. Namen tega obiska je prenesti poslanico županom in občanom mest ter jim odgnati vse zlo in zaželeli vse dobro.

V Ilirski Bistrici bomo skupino šestih korentov lahko pozdravili na Placu 4. februarja ob 17. ur.

DOM NA VIDMU

Predlagam, naj se preimenuje v ŠOPING DOM, kjer razsaja BURJA, nagaja ŠKRAT, prodajajo GAS, ponujajo MINI in MIDI modo zanj in zanj, se lahko vsakdo OKITI in OKRASI... vse pa lahko posname na biznis VIDEO kaseto, ki gre odlično v promet. Pač za vsakega kaj. Res pestra izbira, ni kaj reči, od imena trgovin ("pristno slovenskih") do izdelkov.

Oh, le kje sta JLA, socializem! Vsaj kulturni vhod smo imeli, pa lepo prostorno restavracijo, plesišče, dvorano s sedeži, garderobo, čiste WC-je! Ne smemo tajiti, v tistih komaj preteklih svinčenih časih smo doživeli marsikatero zabavno in kulturno veselje. Kaj pa zdaj? Denar, denar, denar. Resda se brez njega ne da živeti, a resnica je tudi ta, da od vseh teh trgovin ne bomo duhovno obogatili.

Skozi kateri vhod naj vstopi KULTURA? Skozi zadnjega, kot vedno, tistega ob strani - kot pes, ki se mu da ogledano kost. Hvala! Ne sprejememo! Mar smo za to odvajali svoj prispevek?

Naj mi še kdo eno milijoninko tolarja odvzame za kulturo s kakšnim novim samoprispevkom. Ne, ne, ne, ne dam za nobeno "šoping" kulturo! Vsi, od vrha na oblasti do izvajalcev in prenoviteljev doma, se pojdite soliti!

Preverila bi rada, če bomo davkoplačevalci plačevali manj davkov na račun vseh teh "bateg" in kuhinj, ali bo šlo, kot je sedaj v modi po vsej republiki, mafiji v roke ali kot se temu strokovno reče, v privatno lastninenje.

Vzemimo že enkrat pamet v roke, obnašajmo se vsaj malo kulturno. Dodelimo kulturi, kar ji gre. Nikoli ni bila prezahtevna, vedno skromna, a vselej odvisna od proračuna, ker ni donosna - da se razumemo, ne dela denarja, a ga dejansko ustvarja v še kako donosne proizvajalce, kot so: pravi ekonomisti, veterinarji itd.

V razmislek, gospodje!

loMi

BISTRISKA SILVESTROVANJA

Srečujem znanca, voščimo si, kot je navada ob novem letu. Beseda nanese na silvestrovo: kje, kako, s kom si ti praznoval? "Po domače, kar doma", je večina odgovorov. "TV spored je bil še kar, pili in jedli smo vso noč", se trkajo po želodcih, "zredil sem se za kak kilogram. Naša mladež pa je plesala na VIDMU." "Na Vidmu?" se začudim. "V katerem prostoru vendar?" Ponoči smo šli z družbo mimo, pa ni bilo nič videti v hali (današnji Video), da bi kaj igralo in se vrtelo. Pa mi odgovorijo, da v KULTURNI DVORANI. Glej ga, spaka, si rečem! Kako, kaj, saj je vendar stopničasta, kako se v njej pleše, hodi (ali je padec v prazno)! Poizvedujem dalje, kajti od tistega trenutka mi je zrasla temperatura za nekaj stopinj.

Drugi dan se pogovarjamo in mi razložijo, češ kaj se čudim, saj so tam že lep čas plesi, ali ne berem plakatov? Res vseh ne preberem, a odslej jih bom, da bom bolj seznanjena, kakšne nemogoče neumnosti se dogajajo okrog nas. Zadala sem si, da bom stvar razčistila z ustreznimi institucijami.

Vsaka stvar ima svoje meje. Na primer - KULTURNA SKUPNOST ne more prirediti določenih gostovanj v našem domu, pač pa nas celo popelje v Sežano, ker imajo tam ustrežnejšo dvorano. Kdo še razume to postsocialistično demokratično anarhijo?! Denar pa je le naš - davkoplačevalski. O tem bo še tekla beseda...

December 93. Berem plakate: FENIKSI IGRAJO. Zaslubilo me je pod petami, da bi plesala in plesala vso noč, pa tudi če pod zvezdnatim nebom, najrajši na PLACU, če ne bi ta grdoba od dežja že vso jesen tako nagajala.

Družba se zмени, gremo v TURIST. Feniksi igrajo. Restavracija je dokaj lepa, osebje - vsaj predlani, ko smo tam slavili - v redu. In odločitev je padla. Šli smo, in to peš po Brinskovem klancu iz Bistrice do prelepega Trnovega. Spotoma smo občudovali razsvetljeno trnovsko cerkev in druge lučke.

Trkamo na vrata TURISTA - ZAPRTO, puščica v levo kaže proti kegljišču, ki to ni več. No, če smo že tu, vstopimo, saj vendar igrajo FENIKSI. Na pol prazna dvorana, če to je, s čudno okrašenimi mizami brez noveletne borove ali smrekove vejice, pač pa komaj vidno suho cvetje sredi dolge mize. Posedemo, glasba zaigra, pozabiš na vse, kar je zanič, in hop, že smo sredi plesišča. A ne gladko. Že ob prvem prihodu

na plesišču nevidna ovira. Krik: izpah, zlom, zvin, kaj ti je? Še dobro ne mine ta krik, že drugi, tretji... Mislim, da sta imela drugi dan zdravstveni dom in lekarna obilo

dela s polomljenimi udi. Nasvet! Le malo dobre volje, lepila, vidna oznaka "NEVARNA STOPNICA", pa bi bilo boljše. Ne samo dokaj visoka cena rezervacije... za to ceno je treba nuditi vsaj varnost. Prišli smo se zabavat, ne stokat zaradi bolečin.

No, pa primerjajmo občani Dom in Turist. Predlagam zamenjavo: VIDEO bi lahko preselili iz avle Doma na Vidmu v Kegljšče, plesno dvorano pa bi imeli v avli Doma, kjer je tudi garderoba... skratka, tako kot je to že bilo in bi bilo edino pravilno, da bi tako tudi ostalo. Če se dobro spomnem, je bil DOM grajen tudi za občane. Predvsem smo silno hrepneli po dvorani, ki je Bistrica ni imela (razen stare kinodvorane, ki je že čisto dotrajana). Mar se bo ob vsaki zamenjavi oblasti (teh bo z novimi volitvami nič koliko) vse okrog kulture na novo obračalo na glavo? Ljudje, dajmo, dvignimo svoj glas! Kar je naše, ni od oblasti (to ji nismo naročili, za to je nismo volili in pooblastili). Včasih so bili ZBORI VOLILCEV, kjer smo kakšno rekli, sedaj je demokracija, pa smo vsi tihi. Nič mi ni več jasno. Mar res lahko vsakdo dela, kar hoče? Nekoč bi rekli, "mar smo se za to borili?" Vem, tisti, ki ima od tega kaj (jaz nič, ko to pišem, le stiska me pri srcu), se lepo hinavsko smeje, ko to (če) bere, in si misli svoje. "Ti le godrnjaj, jaz pa kasiram". Ja, gospod, ampak tudi moje!

DoM

SNEŽNIK

UREDNIŠTVO: BAZOVIŠKA 40, 66250 ILIRSKA BISTRICA, SLO

NAROČILNICA

ime in priimek:

se naročam na časopis Snežnik.
Prosim, da mi ga pošiljate na naslov:

V _____, dne _____

Podpis: _____

PISMA BRALCEV

DOBER DAN, STA SRCE
IN ZAVEST DOMA?

Dan in noč, poletje in zima, tema in svetloba... Vse imamo v sebi, a kaj ko tako redko vidimo sonce v nas in v človeku. Išče mo temo in smo tako zelo zaskrbljeni, da še globlje lezemo vanjo. Prepričani, sovraštvo, nestrpnost. To so naše vsakdanje teme, teme pogovorov, sporočil, komunikacije med vsem človeštvom.

Kaj je tisto v nas, kar nam ne dovoli pogledati v človekovo bit, kar nam ne dovoli, da bi se preprosto ljubili, sprejeli ljudi okrog sebe takšne, kakršne pač so, in se skušali kaj naučiti od njih?

Op, spoštovani Ego nam tega ne dovoli!

Ego je praktično skoraj vse, za kar se imamo. Ego sovraži, je zavisten, pohlepen, netoleranten, škodoželjen, strahopeten... Včasih naredi tudi kaj dobrega in si seveda takoj pripiše zasluge za to.

In sledi vprašanje: kdo smo pravzaprav mi? Kdo sem jaz? In kaj mi sploh preostane, če nisem nič od tega, kar sem ves čas mislil, da sem?

Vsak od nas v skritih trenutkih, ko je v miru s samim seboj in z drugimi, morda v tistem stiku z naravo, lahko začuti svojo bit, morda le za hip. Za kaj več se je treba že bolj potruditi. In seveda vzbuditi zavest.

Zavest spi svoje spanje in tako silno je uspavana, da se nanjo sploh ne spomnimo oziroma je sploh ne poznamo.

Živimo, delamo in morda celo umremo v nezavednem.

Kolikokrat se vprašamo, zakaj se nam nekaj dogaja, nekaj, kar si ne želimo, česar ne maramo in nam je neprijetno? Kolikokrat pogledamo vase in se vprašamo: "Zakaj?" Seveda, nimamo časa! To bo to in "hajdiga" nazaj po starem. Ostanemo pri enakem ali celo slabšem. Tu in tam se kdo prebudi in začne gledati z odprtim srcem. Bog je tega najbrž zelo vesel. Sicer pa iščemo vse možne zunanje vplive, zabave in zaposlitve... samo, da gremo proč od resnice.

Naš odnos do sebe je odnos do sočloveka, narave in celega sveta. Prebudimo zavest, morda še ni prepozno.

Preden opljuvaš soseda ali brcneš njegovo psa, postoj in prisluhni! Preden kjerko odvržeš smeti, postoj in pomisli! Preden pomoriš vse živo v zemlji, da bi ti zrasla "najboljše", postoj in pogled!

Kako bi lahko storil kako drugače, enkrat drugače? Saj potem bo steklo samo?

Zemlja, naša največja mati, ki nas podpira in se nam je brezpogojno dala. A se nam ne upora. Potresi, poplave, naravne katastrofe, nobenega reda v letnih časih. Koliko časa rade?

Upira se vsemu hudemu, kar ji povzroči človek. In vsi smo v tej verigi. Prav vsi. Ali nam res morajo zamajati tla pod nogami, vidimo, kaj počnemo? Ta prečudoviti planet, najboljši v našem osončju in še dlje, enkrat v svoji harmoniji.

Modri planet Zemlja. Samo od daleč si jo vidimo. Človek Ego je tako poln sebe, da prepričan, sa zmore vse sam, da ne potrebuje Matere Zemlje ne sočloveka. Tako malo mu je za vse, kar se dogaja. Uničiti jo postopoma. Več in vse več vsega. Samo J sem in nihče drug.

Vse bomo uničili. Vse! Ljudje, kaj se z nami dogaja? Ne vidimo, ne slišimo. A sodbo pišemo sami in nismo prva civilizacija, ki izumrla.

Morda pa le še ni prepozno, morda lahko rešimo naš edini planet. Drugega doma nimamo! Ne "cunje v kovček, pa na ladjo", ne, nikamor drugam ne moremo. ZAVEST, ZBUDI SE! Dokažimo, da smo ljudje - vredni Zemlje in življenja.

Metka Kreb

P.S.: Destrukcija ali harmonija... Vse je naših rokah... naša telesa, naši vrtovi, polja, Globovnik, Lesonit s fenolnim prahom, nuklearka Krško in vsi ostali potenciali. Černobil...

DOKLEJ BOLNI IN ZDRAVI
OTROCI V SKUPNI ČAKALNICI?

Vam, gospodje, ki ste zadnji v verigi odločanja, je namenjeno to pisanje.

Verjetno ste že dodobra pozabili na probleme, s katerimi se srečujejo mlade družine oziroma matere najmlajšega, največjega in danes že precej zređenega bogastva naše družbe. Poleg tega ste zdaj dosegli svoja najboljša leta in ste kot taki verjetno le izjemoma potrebni uslug bistriškega zdravstvenega doma.

Ne bomo razpredali o enem WC-ju za vse živo v otroškem dispanzerju, o fantastičnem laboratoriju, njegovi čakalnici in zlatorumeni tekočini v jogurtovih lončkih. O tem je Snežnik že pisal, pomagalo pa ni kaj dosti. Morda bo tokrat.

Januarja, v času, ko so bistriški zdravstveni dom napolnjevali številni virozi in gripozni bolniki, je bilo organizirano redno preventivno cepljenje dojenčkov pred otroškimi boleznimi. V eni čakalnici pred ordinacijama hkrati delujočih otroške zdravnice za preventivo (za zdrave) in zdravnice za kurativo (za bolne) smo se tudi tokrat gnetli zdravi in bolni otroci in prav takšni njihovi starši. V ambulantno smo prinesli svoje zdrave otroke zaradi ukrepa, ki naj bi jim to zdravje ohranjal, a nismo povsem prepričani, da ni marsikateri naš dojenček ob tej priliki "pokastral" še kakšnega virusa. In od vselej je tako!

Zobozdravniki so se že jeseni preselili v nove prostore. Brali smo o tem, da bo prostorska stiska v zdravstvenem domu tako manjša in da bo najprej rešen problem laboratorija in dispanzerja za otroke. Odtlej ima ambulantno menda novo vozilo, vse ostalo pa ostaja po starem. Sliši se, naj bi

se otroški zdravniki preselili v prvo nadstropje, a kaj ko se menda ne puščajo preseliti nek zdravnik, ki v teh prostorih ordinira le dvakrat tedensko.

Na problemie v zdravstvenem domu javnost opozorili tudi zdravstveni delavci sami med zadnjo stavko. Ne verjamemo, so znotraj svojih vrst sami storili dovolj, bi se problemi v zdravstvenem domu hitro reševali, še manj ali pa nič ne verjamemo, da so k temu prispevali kreatorji občinske proračuna.

Jezni starši najmlajše stanovanjske soseske v Ul. 7. maja

LJUBITELJI PSOV -
POZOR!

Kinološko društvo je leto 1993 uspešno zaključilo. V novembru smo tečajniki opravili izpite, decembra smo organizirali predavanje o rejni psos, boleznih...

Delo pa nadaljujemo z občinskim zborom društva, ki bo 24. februarja ob 18. uri v sejni sobi Krajevnih skupnosti Ilirska Bistrica. Hkrati bomo vpisovali tečaj šolanja psos, ki se bo pričel v marcu.

Vabljeni!

SEJA IS 20. JANUARJA 1994

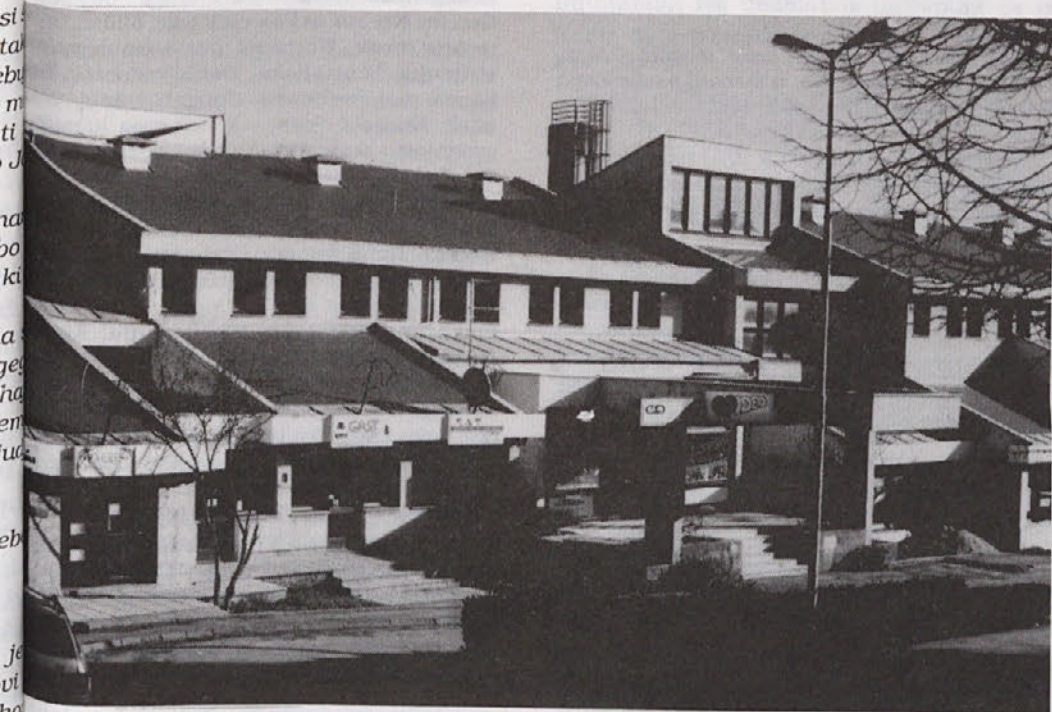
DOM NA VIDMU:

Prostori, namenjeni kulturi,
pred prenovo

Bistrica je že nekaj časa brez prostorov za organiziranje kulturnih prireditev, sestankov... kaže pa, da se nam le obetajo boljši časi. Na konferenci za tisk 21. januarja smo... izvedeli, da je Kastel d.o.o., ki upravlja... Domom, že izdelal dokumentacijo o sanaciji... Manjša dvorana naj bi bila primerna... manjše kinoprojekcije in sestanke (76... sedežev), v veliki dvorani bo 240 sedežev... in prireditve z večjim obiskom);... galerija v nekdanjem kegljišču meri 70... kvadratnih metrov razstavnih površin). Investicija je vredna 22,5 milijonov tolarjev. Od... naj bi Kastel d.o.o. prispeval približno

polovico, štiri milijone bodo prispevali sodelavci (med njimi Globus film iz Kopra), ostalo pa naj bi bili bančni krediti, za katere bo, ob pogoju, da jih Kastel pridobi pod ugodnimi pogoji, poročstvo zagotovil bistriški Izvršni svet.

"Kultura" naj bi se v prenovljene prostore vselila že čez približno dva meseca. Na novinarski konferenci je bilo povedano še to, da se bodo bodoči organizatorji prireditev o najemu prostorov za določeno prireditev pogovarjali s Kastelom, programsko pa bo nad dogajanjem na Vidmu bdela občinska Zveza kulturnih organizacij, ki bo morala zasedenost prostorov načrtovati vnaprej za daljši čas.

Dom na Vidmu (slika D.P.)

Skupščina občine
Ilirska BistricaKATALOG
PODJETIJ IN
OBRTI

Pospeševalni center za malo gospodarstvo Ministrstva za gospodarske dejavnosti Slovenije, Sekretariat za Gospodarstvo občine Il. Bistrica in bistriška Obrtna zbornica so pred kratkim izdali **Katalog podjetij in obrti v občini Ilirska Bistrica 1993/1994** v nakladi 2000 izvodov.

V knjižici, ki jo lahko dobite na omenjenih Sekretariatu in Obrtni zbornici, vsi podjetniki in obrtniki pa jo bodo brezplačno dobili po pošti, boste lahko našli več kot **500 naslovov vseh bistriških podjetij in obrti**; v spremni besedi avtorji ugotavljajo, da je v vsej občini okrog 180 podjetij in 360 raznih obrtnikov.

Katalog je razdeljen na dva dela, in sicer na pregled podjetij in obrti po dejavnostih oziroma strokah in na pregled po abecednem vrstnem redu.

Sekretariat za gospodarstvo je na naslove podjetij in obrtnikov razposlal 500 vprašalnikov, prejel pa le 78 izpolnjenih. Tu tiči tudi razlog za pomanjkljive podatke pri posameznih nosilcih dejavnosti.

V brošuri je zato priložen poseben vprašalnik, ki naj bi sestavljalcem pomagal pri oblikovanju kataloga za obdobje 1994/1995.

Publikacija, ki bi morala za naše občinske razmere pomeniti pravi dogodek, je zagledala luč sveta brez kakršnekoli javne predstavitve ali vsaj napovedi, upamo pa, da bo kljub temu našla pot do tistih, ki potrebujejo vsebovane informacije, in tako dosegla svoj namen.

D. P.

OBRтна CONA
V KOSEZAH

Oživljajo tudi dejavnosti v zvezi z obrtno cono Koseze, za katero, po besedah predsednika IS Jožeta Rolih, velja precejšnje zanimanje, na kar verjetno vpliva bližina meje.

Junija 91 naj bi se že začela prva dela, sledila pa je agresija na Slovenijo, vzpostavljane nove meje, zakon o denacionalizaciji... in zadeva je obmirovala. Staro pogodbo s Projektom iz Nove Gorice je občina sporazumno prekinila ter pripravila novo, ta pa predvideva možne spremembe zazidalnega načrta.

Površina ureditvenega območja obrtne cone je **3,14 hektarjev**, pozidana pa naj bi bila **z osmimi halami s 46 proizvodnimi enotami in 13 individualnimi stanovanjskimi objekti z obrtnimi delavnicami v pritličju** (po novem brez hal). V coni je predvidena predelava kovin, lesa, plastike ter servisne dejavnosti. V coni bo urejeno cestno in komunalno omrežje, parcele pa bodo velike od 171 kvadratnih metrov (proizvodna enota v hali) do 2508 kvadratnih metrov (že obstoječa delavnica DEMA).

KSP
ILIRSKA BISTRICASTANOVANJSKE ŠTISKE
MLADIH DRUŽIN

Po sprejetju stanovanjskega zakona je občina Ilirska Bistrica postala lastnica 340 stanovanj, od tega 168 solidarnostnih. Od 19. oktobra lani je prodala 209 stanovanj, polovico na obročno odplačilo. Kupnina prodanih stnovanj je znašala **25,8 milijonov tolarjev, po plačilu obveznosti pa je občini ostalo dobrih 13 milijonov.**

Po končani privatizaciji (razen nacionaliziranih stanovanj) razpolaga le še s 131 stanovanji, od katerih jih je četrtnina solidarnostnih.

Gradnja socialnih stanovanj se je ustavila, povpraševanje po njih pa je veliko, še zlasti med mladimi družinami.

Lani se je po natečaju za dodelitev socialnih stanovanj na **prednostno listo uvrstilo 50 upravičencev**, od katerih jih je kar 35 mladih družin. Stanovanja smo lahko **dodelili le 11 proslcem**, lanskim proslcem, ki so še vedno brez stanovanj, pa se je pridružilo **še 50 novih vlog.**

V stanovanjski soseski S-12 (Ul. 7. maja) **predvidevajo dokončanje izgradnje stanovanjskega bloka** (še 18 stanovanj). Za ta namen naj bi šla sredstva, zbrana s prodajo stanovanj, ter z vrstnimi krediti, računajo pa tudi na sredstva Stanovanjskega sklada RS. Tudi izvajalec, ki bo pripravljen graditi neprofitna stanovanja, še ni znan.

Del sredstev, pridobljenih od prodaje stanovanj, bo občina namenila za kredite občanom za nakup stanovanj in gradnjo stanovanjskih his.

NA VRSTO BO PRIŠLA
TUDI MIKOZA

Za občinsko zemljo, na kateri se še vedno podira Mikoza, se zanima precej ljudi, ki pa nimajo dovolj denarja za celoten inženiring. Mikoza bodo ponudili v odkup, vsebino dejavnosti pa naj bi zarisal in jo predstavil Izvršnemu svetu njegov član, Leon Belušič.

Možno je, da jo bodo do konca porušili in uredili začasno parkirišče, če pa bodo dovolj hitri, bodo kar takoj začeli z deli.

Mikoza za spomin (?)(slika D.P.)

INFORMACIJA O RENOMINACIJI
PRORACUNA ZA PROTEKLO LETO

Rezultat prizadevanj tudi naše občine za enakopravnejši položaj občin so popravki kriterijev za financiranje občin. Na ta račun je tudi bistriška občina dobila nekaj več denarja, tako da **"smo lanske obveznosti v proračunu vse pokrili (povsod pa smo 'šparali'), kar se ni zgodilo že vrsto let"**, kot je dejal Jože Rolih.

Vsi porabniki proračunskih sredstev so dobili za povprečno **12 odstotkov več** sredstev, tako da je občina dosegla **95,9 odstotkov povprečne javne porabe v Sloveniji.**

Celoten proračun je znašal nekaj več kot **474 milijonov tolarjev** (plan 411,5). Javna poraba je dobila 400 milijonov, ostalo pa so bile investicije in investicijsko vzdrževanje (61 milijonov v gospodarski infrastrukturi, 10,9 v družbenih dejavnostih, tri milijone v državnih organih in milijon tolarjev za delno vzdrževanje Doma na Vidmu).

BO BISTRIŠKA
SKUPŠČINA ŠE
KDAJ
SKLEPČNA?

Na občini so preračunali, da

- **40 odstotkov poslancev bistriške skupščine** od sejah že dolgo nismo videli,
- **je 40 odstotkov takšnih, ki se odzovejo na vsak sklic** zasedanja skupščine, ter da se

- **20 odstotkov poslancev seje udeleži, če ima čas... in od teh je odvisno, ali "skupščina bo, ali ne bo"!**

SANACIJI
BISTRIŠKEGA POKOPALIŠČA

Na sedanjem pokopališču je prostora le še za 40 grobov (za približno leto dni). Komunalno stanovanjsko podjetje naj bi pripravilo začasno rešitev (za približno dve leti), takoj pa naj bi pristopili k pogodbi o izdelavi ureditvenega načrta za novo pokopališče. Postavko za ta strošek naj bi vseboval tudi letošnji proračun.

Do konca januarja bo KSP pripravilo tudi informacijo o vseh pokopališčih v občini.

STATUS QUO

Že pred meseci je Glasbena šola predlagala, da bi se preselila v prostore Sokolskega doma. Lastnik doma je še vedno Partizan Slovenije, ki pa se še ni odzval na prošnjo o prenosu lastništva. Pa tudi občina se z lastniki še ni pogovarjala.

URADNE URE
OBČINSKIH
UPRAVNIH
ORGANOV

Ponedeljek, sredo in petek:

od 7.30 do 11.00

in še

v ponedeljek od 12.00 do 14.00 za registracijo vozil

ter v sredo od 12.00 do 16.30.

Sprejemna pisarna je odprta vse delovne dneve ves delovni čas upravnih organov, razen med 11. in 12. uro.

GRAFIKA
GRAFIKA
ILIRSKA BISTRICA

AD PRIČAKOVANJI

Ilirski Bistrici sta v začetku januarja domači... kriz in Zavod za transfuzijo iz Ljubljane... sanizirala krvodajalsko akcijo, ki je potekala... krat v prostorih Doma starejših občanov... dolgi letih so bistriški krvodajalci dobili... latno priliko (dodatni dan po načrtu RK... enije oziroma Zavoda za transfuzijo).... cije se je udeležilo 160 krvodajalcev, kar je... pričakovani organizatorjev te humane... le. Udeležili so se je redni krvodajalci, v... em številu so sodelovali vojaki in starešine... striske vojašnice, kar 20 krvodajalcev pa je... vo iz podjetja Javor z Bača. ...orda zanimiva sta tudi podatka, da... javljajo novi krvodajalci ter da so krvodajalci... večšnjem številu tudi mladi.

Petar Nikolić

BISTRIŠKA KULTURNA NANIZANKA OB MESECU KULTURE

Kot Sloveniji, upeti nekam na rob Evrope, tudi Bistrica njena zemljepisna lega ni preveč naklonjena. Potisnjeni na vzhodni konec Primorske, ki se je oprijemamo z vsemi štirimi (vprašanje je, ali nam bo ona to ljubezen vračala), kosček občine leži že na Notranjskem (?), na jugu državna meja... smo bili v preteklosti za marsikaj prikrajšani.

Poleg večnega slabega "startnega izhodišča" ob vsaki večji politični spremembi smo priče in akterji velikih dogodkov: osamosvojitve in prehoda v kapitalizem s tržnim gospodarstvom, demokratizacije in vzpona novepečenih milijonarjev, yuppijev pa tudi porajanja množice brezposelnih, skandalov, brezobzirnih povzpetnežev in splošne negotovosti.

Ob hitri dinamiki sprememb je težko vzdrževati kolikortoliko normalno razvojno pot brez večjih anomalij in s tem tudi kvaliteto življenja, ki ni odvisna samo od višine plače, temveč tudi, kaj ti okoliže za to nudi. Tudi optimistično gledanje na prihodnost, seveda na realnih osnovah, ni nezanemarljivo.

Bistrica (ko pišem Bistrica, mislim na celo območje naše občine) žal mehanizmov za zaustavitev nazadovanja ni dovolj razvila. Eden takih elementov je tudi kultura. Nikakršen paradoks ni, da se ljudje, sedaj ko se veliko bolj zavedajo sami sebe kot nekoč, postopoma vračajo k starim vrednotam. Karakteristika pri mlajših pa je neutrudno iskanje novih načinov izražanja. Samo mestece pa bi je boj urbanega in ruralnega. Kreativnost narašča. Naj nanizam nekaj primerov, s katerimi bom najlažje ilustriral dinamiko našega kulturnega utripa.

Če pričnemo z **glasbeno šolo**, ugotovimo ob vidnih uspehih učencev in učiteljev veliko število na novo vpisanih talentov. Nova pridobitev je koncertni klavir.

MKNŽ je nastal v Il. Bistrici, ne v "mondeni" Postojni (tudi Beati so bili iz Liverpoola, ne iz

Londona). Ni pomembno, ali je MKNŽ se "protest" ali že del "establishmenta", mesto pod soncem si je krepko zaslužil z ustvarjanjem nove podobe Bistrice. Ob koncertih rock in pop glasbe, ki so se v dvorani Doma na Vidmu prelevili v plesne "žurke" in bili zaradi tega tudi prekinjeni, prihajamo do dejstva, da se mladina v Bistrici še vedno nima kje zbirati.

Videoprodukcija je prvo bitko, da bi se s prispevki z Bistriškega vključila v RTV, izgubila. **Illyricus** je enkrat nastopil izven občinskih meja. Čeprav je doživel izjemen uspeh, se dalje še ni prebil. **Galerija Hodnikov mlin:** kup napak in upravičenih kritik, toda njihove razstave imajo že dolgo razpoznavno fiziognomijo. **Kettejevci** so se številčno povzpeli v zavirljive višine: okrog 45 jih je. "Vdor" velikega števila mladih pevcev je nevaren za "stabilnost", a ohrabljuje. **Škoromati iz Podgrada** so (bili) na Poljskem. Niso šli samo na izlet.

Takih pozitivnih primerov, seveda z neizogibnimi problemi, je še veliko. **Literati.** Ali mogoče **Društvo za krajevo zgodovino in kulturo.** Obe društvi nekoliko bolj ekskluzivni, a z velikim vplivom.

In ostali problemi? Kaj lahko storimo za rešitev perečega **prostorskega problema** Knjižnice **Makse Samsa**? **Premški grad**? **Muzejska zbirka**? Pozabimo na zadnji trenutek popravljen skandal z (ne)nakupom knjig. **Kaj je z mlini in žagami?** Ali bodo končno pričeli z **arheološkimi raziskavami**? **Bo imel bistriški Izvršni svet dovolj posluha in možnosti za reševanje problemov, ki jih kulturniki ne morejo sami?** Ali je prav, da je "kulturni del" Doma na Vidmu prešel v privatne roke (ob veliki napaki Ministrstva za obrambo, ki zahteva za objekt najemnino - do tim. delitvene bilance)? Po najnovejših podatkih imajo novi gospodarji zelo dobre načrte in veliko posluha za "kulturo". Zato je ureditev velike in male dvorane ter likovne

galerije pred vrati. A vendarle, potrebna bo stalna "kontrola" javnosti.

Kje iskati vzrok, da so v **gledališki abonma razen Bistričanov vključeni samo še Jelsanci? Kje sta Podgora in Knežak? Zakaj so "uporabniki" tovrstnih kulturnih prireditvev predvsem ženske?** Ali je tovrstna umetnost namenjena samo nežnemu spolu in nekaterim pomehkuženim moškim? Ali "macho" ne sme v gledališče? Pravimo tudi, da manjka kulturnih prireditvev doma, v Bistrici. Ko pa gostuje gledališče iz Trsta, se štetje prodanih vstopnic ustavi pri 140 in izguba je tu. Da, da, TV je naredila svoje. Vazne so zvezde, ki nastopajo. Kvaliteta ni najvplivnejša.

Ah, da! Kje so naši razumniki, ki bi nas s svojimi strokovnimi prispevki predstavljali, npr. v **Primorskih srečanjih**, in bi nas tako ostali Primorci ter ostali bolje spoznali in tudi razumeli (usa čast nekaterim redkim izjemam).

Četrta številka Bistriških zapisov je že na poti. Ob tej priliki se (upam, da mi to dovolite tudi vi) v imenu vseh nas iskreno zahvaljujem vsem, ki so kakorkoli sodelovali pri nastajanju dosedanjih.

In otroci? Petje, igranje, lutke, recitacije? Vem, da v šolah vse to delajo, a srečanj posameznih skupin že dolgo nismo imeli. Bržkone leži veliko breme križde tudi na meni osebno.

Pravijo, da bom kot tajnik ZKO moral postati bolj agresiven, celo nesramen. Skratka: "Če hočeš za kulturo narediti kaj dobrega, moraš postati nekulturen!" Ali res?

Dimitrij Bonano

P.S. Iskreno si želim, da bi se naša lokalna uvozna in izvozna bilanca kulture vsaj nekoliko izenačila. Se spomnete zlate dobe naše košarke?

TOURIS

PUST - PUST - PUST

PODGRAJSKI ŠKOROMATI V KRAKOVU

Pust v Krakovu

V četrtek, 27. januarja, so se podgrajski skoromati odzvali vabilu Kulturnega društva iz Krakova in se tega dne popoldne z avtobusom odpravili na teden dni trajajoče gostovanje na Poljskem. Dobili so vabilo za 37 ljudi, gostitelji pa so jim krili tudi večino stroškov.

Na nastopih v Krakovu so prikazali najbolj značilne maske: zvončarje (10), klišarje (2), poberina, v cunjah, v zelenem - bršljan in smriko, dasko, ženina in nevesto, cigana in medvida, ženske v belem, dobro sime in muziko (3).

Medtem ko to berete, so podgrajske maske verjetno že doma, več o vtisih s Poljskega pa v naslednjem Snežniku.

Škoromati pa se že vnaprej zahvaljujejo vsem, ki so jim kakorkoli pomagali, predvsem pa Poliuretanom-Plami d.o.o., Krajevni skupnosti Podgrad, ZKO Il. Bistrica, Izvršnemu svetu Il. Bistrica, Ministrstvu za kulturo in Cocolu Podgrad.

Pust doma

Na pustno nedeljo bodo podgrajski skoromati imeli poberijo doma in po sesednjih vaseh (Podbeže, Račice), zvečer pa ples in večerjo v gasilskem domu. Zaradi potovanja v Krakov so zavrnili vsa povabila na gostovanja po Sloveniji, verjetno pa se bodo na pustni torek pokazali v Postojni.

Letošnje priprave

Prvikrat so se skoromati po tradiciji sestali 26. decembra, na dan svetega Štefana. Obnovili so precej mask: glavna poberina, medvida, dasko, kape zvončarjev...

Med letošnjim pustovanjem bodo podgrajski skoromati pokazali, kako so se spreminjale kape - od prvobitnih, krznenih (ovčja koža), prek kap, ki so jih okraševali s "kartolinami", do današnjih, ki jih krasijo s krep papirjem.

Kulturno društvo Podgrad, sekcija skoromatov, je s pomočjo ZKO in pod pokroviteljstvom Poliuretanov-Plame d.o.o. izdalo lep prospekt o podgrajskih skoromatih, ki so ga oblikovali: Andrej Vodopivec, Romeo Volk in Vanda Volk.

Hrušiški klišarji med lansko poberijo v domači vasi (slika D. P.)

PUSTOVANJE HRUŠIŠKIH ŠKOROMATOV

Letošnja skupina skoromatov bo štela okrog 60 udeležencev. Predstavljeni bodo vsi najpomembnejši liki, kot so škopiti, pepeluhar, skoromati z zgonci, ta zeleni, ta kmečki, vprega z "drvenimi (?) kulci", skoromati s hišico ("šišco"), ta "mrtu tega živga nosi"...

Letos se bomo predstavili:

- 28. januarja (petek): ob 18 otvoritev razstave ŠKOROMATIJA V HRUŠICI v muzeju v Cerknem;
- 6. februarja (nedelja): obhod skoromatov po sesednjih vaseh (Javorje, Obrov, Gradišče, Podgrad, Podbeže);
- 11. februar (petek): gostovanje skoromatov na osnovni šoli v Logatcu in predstavitev razstavnega gradiva;

- 12. februarja (sobota): poberija v Hrušici s pričetkom ob 10. uri in z zaključkom s pustno večerjo in plesom;
- 13. februarja (nedelja): nastop v Portorožu ob 14. uri, sodelovanje na etnografskem delu prireditve;
- 15. februar (torek): obhod po Il. Bistrici in Hrpoljah-Kozini (popoldanski čas);
- 16. februar (sreda): pogreb pusta z zažigom.

V pustnem tednu bo fotografsko gradivo razstavljeno v gostilnah v Hrušici.

Vabimo vas, da si ogledate skoromate in s skupno močjo preženemo zimo in vse zle sile, ki nas tarejo.

E. J.

NOVOSTI V KNJIŽNICI

STROKOVNA LITERATURA ZA ODRASLE:

Weaver: Enoletnice in rastline za prekrivanje
Afrika južno od Sahare; Miklavčič: Štirje
časi v kuhinji z osnovami vegetarijanskih
Stopar: Grajske stavbe v vzhodni Sloveniji
Dražumerić: Dolenjska in Bela krajina;
Runyon: Starši, ki preveč ljubijo; Spal
Televizijska scenografija Jožeta Spacala; Og
Vrtna umetnost sveta; Carlgren: Vzgoja
svobodo; Oxfordova enciklopedija zgodovine
Bogataj: Ljudska umetnost in obrti v Sloveniji
Italijanska gastronomija; Werner: Konji - pas
nega, šolanje; Schmitt: Hrana v svetem pistu
Zakon o gospodarskih družbah s komentarjem
Kovač: Kako lastniti slovensko podjetništvo
Ferenc: Kočevska: izgubljena kulturna dediščina
kočevskih Nemcev; Mikl: Po poteh rimskih
vojakov v Sloveniji; Ravnjak: Spoznavanje visokogorja
Jaza; Schlandt: Martin Luther King; Gray: Mrtom
Terezija, Chevalier: Slovar simbolov; Brottino
Henry Dunant; Sedej: Ljubezen v stotih slikah
Prešernov koledar 1994; Poberaj: Pot do sive
in v zdravju; Knjiga duhovnih zakladov; Rozmaj
Evangeljska harmonija; Štampfl: Čas za teko
Greene: Nov način komunikacije; Miller: Dra
je biti otrok; Notranja pot v univerzalni
življenju; Zen; Miska: Dotik večnosti; Fledro
Skrita moč osebnosti; Jung: Spomini, sanjske
misli; Russell: Sedaj - konec časa in zač
sedanjosti; Sathya: Sai sporočila zate in za
Interneta medicina; Beer: Več neznosti, ma
ljubezni; Trstenjak: Umrješ, da živiš; Pogac
Ko se boginja vrne; Lukas: Družina in sm
Bogataj: Konec koncev; Oven: Astrološki kole
1994; Regavec: Sonce - kozmični oče; Bog zdr
Haiku; Ji čing; Friebe: Moja pot do veselje
Chebron: Blefsikon zapeljavanja; Ainsle
Univerzitetni blefsikon; Winterson: Blefsik
malega podjetništva; Kushnamurti: Življe
med nami. Plamen pozornosti. Svoboda je on
znanega; Chia: Fuzija petih elementov; Sufij
zgodbe modrosti.

LEPOSLOVJE ZA ODRASLE:

Christie: Potnica iz Frankfurta; Druon: Pre
kralji - Lilija in lev; Wilde: Človeška du
socializmu; Bon: Pot hrepenenja; Queneau
prijatelj Pierrot; Šeruga: Nevarne poti; Zup
Osunk; Voglič: Vojna in ljubezen; Lainsček
jo je megla prinesla; Zalar:

Dezele na koncu sveta; Remec: Astralni
Kolmanic: Vračam vam soproga.

STROKOVNA LITERATURA OTROKE:

Williams: Grški miti za otroke; Bavdaz: Spom
ptički jaz vprašam vas, Jeseni med drev
Pozimi je sinčica priletela; Dete se nam je ro
božična zgodba po Luku in Matiju; Giom
Učimo se ljubezni; Tubb: Sveta dežela; Art
Polzi in školjke.

LEPOSLOVJE ZA OTROKE:

Strniša: Razbojnik z Marsa; Svetina: Ko
vrtinar; Jurca: Vesele novice z zelenice; Po
Zgodbe za eno stran; Manček: Hribci - Sreč
počiva; Štampe - Žmave: Kam je izginil s
Fritz: Svet v naprstniku; Praprotnik: Zgodb
nezgodbe; Dekleva: Bučka na Broadwa
Novak: Mama gre trikrat okrog sveta; Pflis
Pingvin Pit; Pflister: Pitovi novi prijatelji; B
Beli medvedek, vrni se; Fabri: Postal
kraljica; Pflister: Mavrična ribica; Schreiber
so bili krokariji se pisani; Waddell: Ne m
zaspati, Mali medo?; Schubert: Gusar Be
Novak Banda v hosti; Zalar: Pravljice
Dobrepolja; Mal: Na ranču Veranda.

Letos mineva 30 let od uradnega nasto
škoromatov iz Hrušice na PTUJSKI
ETNOGRAFSKI PRIREDITVI. Z velik
veseljem se spominjamo vseh sodelujoč
ki so že leta 1964 ponesli običaje na
vasi v širšo javnost.

STARE SLIKE PRIPOVEDIJEJO

Odgovor na zadnje vprašanje se glasi: orkester mandolin trnovske čitalnice se je fotografiral pred Lekovo hišo, sedaj Vilharjeva ulica 3, Trnovo

Pravilni odgovor nam je prva sporočila Tončka Škrj iz Velike Bukovice 1 a.

beleži, da je tekmovanje v splošno zadovoljstvo lepo uspelo.

Znani reški planinec Ernest Tomšič-Tonco, tudi velik prijatelj našega Snežnika, ki je pred dobrim letom preminil, je s prijatelji z Reke od leta 1927 do prvih let druge svetovne vojne vsako zimo redno prihajal na Snežnik in smučarske terene pod njim. Bil je tudi vodilni član omenjene "Smučarske skupine Snežnik".

Se posebej je bil navdušen nad zasneženo pokrajino, ki jo prikazuje naša fotografija. Po njegovi pripovedi so tu bile v tridesetih letih kar tri oskrbovane postojanke: hotelsko urejeni, elitni "Rifugio Guido Rey", "Smučarska koča" "Capanna Mario Angheben", imenovana tudi kar "bajta" ter "Logarska koča". Ob obsežnem smučišču pa so zgradili še 30-metrsko smučarsko skakalnico. Koče in smučišča so bili dobro obiskani. Od vsega tega dandanes ni skoraj niti sledu.

"SNEŽNIK" sprašuje svoje bralce za imeni obeh dolin na robu snežniškega gozda, kjer je pred toliko leti bilo tako živahno.

Vojko Čeligoj

ROJSTVA, POROKE
SMRTI

V decembru leta 1993 se je rodilo sedem otrok, poročila sta se dva para, umrlo pa je 15 prebivalcev naše občine.

transport
terminal
ilirska bistrica

COMMERCE
grafične storitve in trgovina, d.o.o.
Bazoviška 40, 66250 Ilirska Bistrica
tel. 067/81-297, fax. 067/41-124

linea art
PAPIRNICARNA

Bazoviška 19, 66250 Ilirska Bistrica
tel./fax. 067/42-077

- * vse za pisarne
- * vse za trgovine
- * vse za šolo
- * vse za dom
- * fotokopiranje

BLAGO JE EKSKLUZIVNE KVALITETE TER ZNANIH SVETOVNIH
OBLIKOVALCEV IN PROIZVAJALCEV

RAZSTAVA O JANKU BENIGARJU

V torek, 18. januarja letos, so v Ljubljani v Križankah svečano odprli razstavo, posvečeno 110-letnici rojstva Janka Benigarja, velikega slovenskega raziskovalca argentinskih indijanskih plemen, katerega oče je Janez Benigar Stipetov iz Trnovega.

Razstavo je pripravil Svetozar Guček, velik proučevalec bogate dediščine Janka Benigarja.

Razstava je bila odprta do konca januarja. Upamo pa, da obišče tudi strico.

Na sliki: g. Svetozar Guček ob razstavnem panoju s štirimi generacijami Benigarjev: očetom, profesorjem Janezom Benigarjem, sinom Jankom Benigarjem, njegovim sinom Alejandrom Manquejem (Kondor) in njegovim sinom.

(Besedilo in slika -oj)

ŠOLSKI SKLAD
DEKANA KARLA JAMNIKA

Ob proslavi 50-letnice ponovnega slovenskega šolstva na Primorskem, ki je bila 30. oktobra v samostanu De Notre Dame v Trnovem, je bil sprejet predlog o ustanovitvi šolskega sklada dekana Karla Jamnika. Sredstva sklada so namenjena razvoju samostanskega šolstva in štipendiranju.

Do 31. 1. 1994 so v sklad prispevali: Mlinotest 10.000, Danilo Pugelj 2.000, Provita 7.500, Viko Tomšič c/o. Volk, Koper 5.000, Okrepčevalnica Perkan 10.000, Toni Gombač 1.000, Valerija Volk, Koper 5.000, Franc Žele, Portorož 50.000, Peter Urbančič 10.000, Bife Gršče 3.000, Franc Martinčič 10.000, Vladimira Sila 2.660, Toni gombač 2.000, Majda Baša 2.000, Marja Dovgan 2.000, Lilija Kranjec Kotaraš, Koper 5.000, Eva Perman, Ljubljana 5.000, Vitomir Dekleva 2.000, Anica Benigar 5.000, Judita Laginja, Koper 5.000, Francka Vrh 3.000, Anka Mikuletič (Valencič) 6.000, Leo Šircelj 1.000, Milan Princ 5.000, Skupščina občine Ilirska Bistrica 50.000, Marija Štemberger 1.000, Milena Tomšič 1.000, Marica Mršnik 1.000, Julka Kosič 1.000, Joža Tomšič 1.000, Nelka Rener 1.000, Pepca Ambrožič 1.000, Majda Renko 1.000, Sonja in Vojko Čeligoj 2.000, Valencič dr. Rafko, Ljubljana 5.000, Vladimira Sila 2.660, Petrol Transport 5.000, Sergij Šlenc 12.000, Janja Dujc 8.000, Milan Princ 5.000, Marija Justinar Žagar, Ljubljana 9.000, Ivko Spetič 15.000, Silvo Kmetec 5.000 tolarjev.

Prispevke v sklad je moč nakazati na Društvo za krajevno zgodovino in kulturo Ilirska Bistrica, žiro račun št. 52210-678-80438, prispevke v devizah pa na ž. r. št. 52210-621-2010-201-72702-10611/86 pri LB SBK PE Ilirska Bistrica s pripisom "50-letnica".

Snežnik bo tudi v prihodnje objavljal imena vplačnikov. dosedanjim pa najlepša hvala.

Dr. FRAN KOVČA

Prve dni letošnjega julija bo poteklo okroglih osemdeset let od otvoritve Vilharjeve koče v Črnem dolu, prve slovenske planinske postojanke na snežniškem področju. Bila je to tudi zadnja planinska koča na Slovenskem, zgrajena pred prvo svetovno vojno.

Največje zasluge za postavitev koče je imel tedanji sodnik v Ilirski Bistrici, dr. Fran Kovča. V črnodolski koči so mu bistriški planinci leta 1972 postavili zahvalno ploščo. Mariborski dnevnik VEČER pa nam je pomagal pri zbiranju podatkov o tem našem zaslužnem možu.

Za pomoč pri iskanju se je ponudil novinar in urednik g. Milan Cilensek iz Maribora in osebno poizvedoval pri osemdesetletnih upokojenih sodnikih. Nič. Ko je že kazalo, da je vse zaman, se je klopčič neznank okrog dr. Frana Kovče nenadoma začel razpletati.

G. Milan Cilensek je 24. marca 1992 v planinski rubriki mariborskega VEČERA objavil prijazen članek z naslovom "Ilirskobistriški planinci prosijo za pomoč. Isčemo podatke o dr. Franu Kovču" in pozval bralce, da pomagajo pri iskanju.

Že drugi dan po objavi se je avtorju članka po telefonu, javil g. Andrej Aranjoš, zdravstveni delavec iz Poljčan pri Slovenski Bistrici in sporočil, da mu je bil dr. Fran Kovča krstni boter

G. Milanu Cilensku sta se oglasili Mariborčanki ga. Anica Vegeleri in ga. Milka Križan, osebni prijateljici dr. Frana Kovče in njegove soproge Fani. V letih, ko je dr. Kovča bil v Mariboru so dobrih 16 let ob sobotah in nedeljah redno hodili na izlete v planinsko okolico Maribora. Številne vtise s teh doživetij sta gospe Anica in Milka strnili v zvočni zapis, ki ga je g. Cilensek posnel in kaseto poslal bistriškemu planinskemu društvu.

Pri zbiranju podatkov o dr. Franu Kovču so bili v veliko pomoč tudi Franc Šketa, nečak dr. Kovče, učiteljici Anita Rojnik in Maja Gaberšek iz osnovnih šol v Orli vasi in na Gomiljskem, ter Štefka in Božo Jordan iz Dobrteše vasi v Savinjski dolini.

S skupnimi močmi lahko sestavimo vsaj približno sliko o življenju in delu človeka, ki je v razmeroma kratkem času svojega bivanja v Bistrici storil toliko da, smo mu Bistričani resnično lahko hvaležni.

Dr. Fran Kovča se je rodil kmečkim staršem v vasi Trnava pri Šentrupertu v Savinjski dolini 30. septembra 1879. Osnovna znanja je pridobil v ljudski šoli v bližnji Orli vasi. Po studiju prava je kot cesarsko kraljevi sodnik služboval v Ilirski Bistrici, Murski Soboti, Mariboru, Ljubljani in Celju. V pravni stroki je napredoval in bil upokojen kot višji prizivnik (apelacijski) sodnik. Bil je poročen. S soprogo Fani nista imela otrok. G. Andrej Aranjoš se ga spominja in piše: "Ljudje so ga imeli radi, saj je bil dober in družaben človek. Z ženo sta pogosto obiskovala družine prijateljev v raznih krajih Slovenije, povsod sta imela prijatelje. Najraje pa je zahajal v planine, sorodniki pravijo, da na bližnjo goro Oljko, na Okrešelj, Kamniške gorice na trgatev, tudi po 14 dni, s prijateljem odvetnikom dr. Požunom. Kot upokojenec je v Celju aktivno deloval v Društvu upokojeencev. Pogosto se je vračal v rojstno vas k sorodnikom. Šoli oz. prosvetnemu društvu je poklonil 186 lepih knjig, ki so jih domačini z veseljem prebirali. Zbolel je na jetrih in kmalu umrl (11. januarja 1952). Na njegovo željo so ga pokopali na domačem pokopališču, 17 let za njim je umrla tudi žena Fani. Pokopana sta v skupnem grobu. Grob je lepo urejen, domačini ga pogosto obiskujejo in starejši obujajo ob njem spomine na uglednega sovaščana."

Osemdesetletna ga. Anica Vegeleri iz Maribora se še živo spominja dr. Frana Kovče s številnih izletov na Pohorje. Pešačili so tudi tja do Klopnege vrha in se po drčah spuščali v dolino. Sobote so bile vse delovne, zato so krenili na izlete šele ob sobotah popoldne. Skoraj vedno ga je spremljala njegova soproga Fani. Bili so redni gostje v vseh planinskih kočah na mariborskem Pohorju. V pogovorih je bil resen pa tudi duhovit in vnet za dobro šalo. Rad je tudi kaj dobrega pojedel, zato so v planinskih kočah gospodinje vedele, s čim ga morajo postre-

či. Zelo pogosto je hodil na izlete tudi s stanovskim prijateljem dr. Alojzom Lešnikom. Njun že prislovični cilj je bila gostilna Robič v tri kilometre oddaljenem Limbušu, kjer sta ponavadi spila polje vina, in se vrnila. Mariborski šalji "Toti list" si je oba prijatelja privoščil in se na celi strani v sliki in besedi poslal z njima in njuno trdno namero, "da tokrat pa gresta na izlet kam drugam"; kot ponavadi pa sta tudi tokrat pristala pri Robiču na polju vina. Očitno je bil torej v Mariboru dr. Kovča znana in spoštovana oseba.

V Ilirsko Bistrico je dr. Fran Kovča najbrž prišel okrog leta 1910. Delo na sodnijski mu je omogočalo, da se je vključil tudi v družabno življenje kraja, še posebej v društveno dejavnost ilirskobistriške podružnice slovenskega planinskega društva. Bistriški planinci so prav tedaj bili sredi zagnanega načrtovanja postavitve planinske koče na področju Sneznika. Od gozdnih upravičencev so v Črnem dolu dobili v uporabo skromno lesenjačo in jo koristili ob izletih na Snežnik. Zavzemali so se, da bi društvo postavilo kočo blizu vrhu Sneznika, vendar temu ni bil naklonjen lastnik snežniških gozdov. Izletništvo po gozdovih je celo omejeval zgolj na markirane poti proti Snežniku. Planinski vestnik, glasilo slovenskih planincev, poroča že v letu 1909 o zbiranju sredstev za kočo pod Snežnikom pa o dilemah ob skrbi, da tuji z nakupom črnodolske koče prehitijo domačine. Vsekakor je bil odločujoč društveni zbor z dne 27. maja 1913, ko so se odločili za odkup stare koče in 29 arov velike parcele za ceno 500 kron, zavedajoč se, da bodo stroški popravila zelo visoki. Skrb za kočo so zaupali novemu upravnemu oboru, ki ga je še naprej vodil načelnik Miroslav Martinčič, tajništvo društva pa je na novo prevzel dr. Fran Kovča.

Znameniti
domačini

To je bila dobra odločitev. Društveni tajnik Kovča se je dela lotil z vso vnemo. Kmalu ugotovili, da stare koče ne kaže popravljati. Sklenili so pogodbo z zidarskim podjetnikom Antonom Logarjem iz Vrbovega in v t. mesecih je na mestu stare stala že nova črnodolska koča. Iz računov, poštinih potrdil, belež iz tega časa lahko sodimo, da je široko zastavljeno delo, od zbiranja prispevkov posojil po vsej Sloveniji, do obsežnega društvenega fizičnega dela. Zanimiva navdušujoča je beležka dr. Kovče z dne 21. ju-

1914, da je delavcem dal za štiri litre vina, veli navada, kadar se postavi strešni stol".

V tem času je izšel v Planinskem vestniku trisejni daljši zapis o gradnji črnodolske koče, ki ga Mla navdušujoče napisal prav dr. Kovča. Ob pomad i za prispevke za kočo, "ki bo res stala precej" Za c povabil slovensko planinsko srenjo na otvorit knj koče: "Slavnostna otvoritev koče se vrši julija t. l. ob 11. uri dopoldne. To blagohotno vzamejo na znanje vsi prijat planinstva, kakor tudi krajsih in lažjih izle v planine, da si ta dan izberejo za pole Črni dol. Lega koče, ki se bo zvala VILHAR KOČA, je naravnost krasna. Okoli in okoli obkrožajo visoki borovci in visoke bukve. pa v mali, 200 korakov široki in četrt ure d dolinici, sredi velikanskih gozdov, v zna Kranjskega Sneznika (1800 m) in Planinca (1 m), ki sta v botaničnem oziru pristevari najbolj znamenite rastlinsko geografske krajje Kranjskem. ..."

Vilharjeva koča v Črnem dolu dve leti po otvoritvi. Na strehi je še moč prebrati letniško otvoritve 1914. Skrajno desno sedi graditelj koče, dr. Fran Kovča

V avgustovski številki Planinskega vestnika leta 1914 preberemo o novi koči naslednje: "Vilharjeva koča v Črnem dolu, postavljena 'Vilharjevo kočo v Črnem dolu' Koča ima spalnico z osemimi žimnicami in obednico s štedilnikom (torej skupaj dve sobi). Ni oskrbovana. Ključni se nahajajo 1) pri Vinku Šketu, trgovcu v Ilirski Bistrici, 2) pri Franu Kociančiču, postajenačelniku v Trnovem (na kolodvoru) in 3) pri g. sodniku Franu Kovču v Trnovem."

Sledila je 1. svetovna vojna, ki je črnodolsko kočo namenila žalostno usodo skromne strehe. Številnim ruskim ujetnikom, pa novi gospodarji, ki so kmalu prepovedali tudi bistriško planinsko društvo, zaplenili premoženje in kočo. Koča je tudi dala novo ime po svojih italijanskih planinskih junakih.

Z mnogimi intelektualci je moral v preganjanje tudi naš dr. Fran Kovča, toliko prej, ker je njegovo narodno delo na Bistriškem za planinske oblasti še posebej nadležno.

Bistriški planinci so v zadnjih dveh letih nekajkrat obiskali grob dr. Frana Kovče v šentrupertskem pokopališču in k spominu postavili kamen z vrha Sneznika v spoštovanje in v zahvalo za njegovo pomembno delo v našem kraju.

Vojko Čel

Črni dol (dec. 1992), delegacija PD Ilirska Bistrica postavi spominsko ploščo z zahvalo dr. Franu Kovču v črnodolsko kočo.

Z leve: Eugen Štrancar, Marjan Mateta, Janko Milavec, Lado Škrli, Milan Primc, Milka Butinar-Velan.

V ozadju skupina tabornikov (Lado Čeligoj, Drago Simčič in drugi). Taborniki so prav v tem času prevzeli črnodolsko kočo, jo obnovili in ji dali novo vsebino.

(Slika V. Čeligoj)

O dr. Franu Kovču, tako zaslužnem za živahno društveno in pomembno narodno delo v Ilirski Bistrici v času pred prvo vojno, komaj kaj vemo. Pretresi dveh svetovnih vojn, menjava kar nekaj generacij in obilni časovni odmiki je zastrl spomin na človeka, ki je kljub razmeroma kratkemu času bivanja v Bistrici opravil obsežno delo in bil za vse opravljeno delo deležen visoke ocene prav od svojih sodobnikov in sodelavcev.

Za popotnico k iskanju podatkov o dr. Franu Kovču je imelo domače planinsko društvo le kratek zapisnik o izrednem društvenem občnem zboru tajnika Antona Kraigherja z dne 23. junija leta 1921 v gostilni pri Novem svetu. Žalostni so ugotavljali, da je zaradi pritiskov tedanjih italijanskih oblasti moral v izgnanstvo za društvenim predsednikom Miroslavom Martinčičem tudi njegov naslednik, predsednik dr. Fran Kovča. Predsednikovanje je tedaj prevzel Alojz Zajc, za njegovega namestnika so izvolili Antona Gržino, posestnika, in Alojzija Primca, delovodjo.

Črnodolsko kočo so sklenili za silo popraviti, saj je bila med vojno zelo poškodovana. Enoglasno je bil sprejet tudi predlog društvenega tajnika Antona Kraigherja, da se dr. Kovča z občnega zbora pošlje zahvalno pismo in "da se v njegov trajni spomin napravi v koči v Črnem dolu primeren napis."

Gotovo so odborniki bistriškega planinskega društva zahvalno pismo dr. Kovču tudi poslali. Drugi sklep o postavitvi spominske plošče v črnodolski koči pa so izpolnili šele 51 let pozneje ob proslavljanju društvene 65-letnice, decembra 1972. Obiskovalci črnodolske koče že ob vstopu v kočo opazijo belo marmorno ploščo z napisom: "KOČA V ČRNEM DOLU 1000 m JE POSTAVILO PD ILIRSKA BISTRICA V LETU 1914 POD VODSTVOM ZASLUŽNEGA DR. FRANA KOVČE."

Žal o dr. Kovču ni bilo nobenih podatkov. Tudi najstarejši domačini niso več vedeli zanj. Pokojni društveni predsednik Drago Karolin je nekje zvedel, da je dr. Kovča, potem ko je moral zapustiti Bistrico, krenil iskat službo nekam na Stajersko. No, to je bilo za uspešno iskanje dosti premalo, če imamo pred očmi dejstvo, da je od tedaj preteklo dobrih sedemdeset let. Poizvedovanje na matičnih uradih po vseh večjih mestih na Stajerskem ni rodilo nikakih rezultatov. Stanovsko glasilo slovenskih pravnikov je odklonilo objavo poizvedovalnega oglasa. Koliko slepih ulic?

Dr. Fran Kovča ob koncu druge vojne in njegov podpis

SAPRAMIŠKA V KNJIŽNICI

V knjižnici Makse Samsa potekajo vsak četrtek ure pravljic.

Od 10. do 11. ure se v knjižnici zberejo otroci, ki ne obiskujejo vrtca in tam poslušajo pravljice, iščejo, gledajo risanke in ustvarjajo izdelke iz plastelina, papirja...

Medi igralci so pod vodstvom g. **Neve Lipot** odigrali igrice **Sapramiška**, otroci so bili navdušeni nad igro in pa nad scensko postavitvijo, ki jo je pripravila likovnica **Tatjana Vičič**.

za čisto praznično vdolusje pa je poskrbel tudi dedek Mraz, ki je s svojimi živalicami prišel na obisk knjižnico. Ob tej priložnosti je nastala tudi pričujoča fotografija.

razjzmo. Ob tej priložnosti je nastala tudi pridujoča fotografija.

Damijana Logar

KOZLEK

ROIZVODNJA - TRGOVINA - STORITVE d.o.o.

Rozmanova 19, II. Bistrica

TEL.. FAX 067/41-630

VSE ZA KMETIŠTVO IN VRTNARSTVO

KRMILA, GNOJILA, SEMENA,
ZAŠČITNA SREDSTVA.....

NOVI STROJI IN KOMISIJSKA PRODAJA

KMETLSKE MEHANIZACIJE

TRIPTIH
BELGIJSKE
SLIKARKE

Konec decembra je v begunskem centru v Bistrici začela delovati likovna kolonija pod vodstvom belgijske slikarke **Mariske Forrest**, ki dela v okviru kulturnega programa humanitarne organizacije Causes communes iz Belgije.

Slikarka Mariska ima bogate izkušnje z begunskimi otroki in z njimi zelo rada in uspešno dela, zato so tudi v begunskem centru z veseljem sprejeli njeno ponudbo za obisk. Otroci namreč lahko skozi risbo zelo veliko povedo, hkrati pa je tudi zanje risanje odlična terapija. Včasih otroci skozi risbo povedo tisto, česar ne morejo z besedami.

Nospa Mariska si je zamislila projekt v obliki
pripa, ki naj bi bil izdelav v treh mesecih. Ta
projekt bi izvajali otroci od četrtega do osmega
reda, teh pa je trinajst. Njihova mentorica v
su slikarkine odsotnosti bo begunka **Alma**
liko, ki je tudi sama zaljubljena v čopci in
tato in ji bodo bogate izkušnje slikarke Mariske
veliko pomoč, saj je popolna likovna amaterka.
pripa obsega naslednje teme: Bosna v miru (dve
bji), Vojna (začetek, priprave nanjo - ena risba),
hod od doma (potovanje, beg, skrivanje,
stanovitve na najrazličnejših krajih, ena risba),
venjenja (nov dom, novi ljudje, drugi jezik..., ena
bba) Tehnika: tuš v različnih barvah.

Poleti bodo izdelki iz vseh kolonij v Sloveniji
zastavljeni v Ljubljani in Škofji Loki ter v Belgiji
(Bruslju).

Otroci pridno ustvarjajo, mentorica Alma pa
ih usmerja po navodilih slikarke Mariske
Orrest

Jerica Strle

MIKLAVŽEVO V DOMU

Velikokrat slišimo, da se Miklavževga obiska najbolj razveselijo otroci. Tudi če to velja, sem prepričan, da je izkazane dobrote iskreno vesel vsak človek. Prav Miklavževa dobrota pa je taka, da ne pozna meja, še zlasti starostnih ne.

Spominjajoč se toplega sprejema ob svojem prvem obisku v Domu starejših občanov v Ilirski Bistrici, se je Miklavž tja napotil tudi lanskega decembra. Družbo so mu delali volčiči in volkuljice, to so najmlajši člani skavtskega stega Ilirska Bistrica 1, in sodelavci Dekanijske Karitas Ilirska Bistrica. V skupnem prostoru je Miklavža pričakalo veliko stanovalcev Doma, ki so jim tja pomagale negovalke, sestre, socialne delavke, direktorica in nekateri člani starejše župnijske mladinske skupine. Pred Miklavževim obiskom so za dobro razpoloženje poskrbeli skavti. S petjem in igro so predstavili drugi del igrice Hudobin Potepin. Z burnim aplavzom pozdravljen, je Miklavž vsem v Domu sporočil, da si lahko prizadevajo za izkazovanje dobrote po njegovem zgledu. Posebej je poudaril, da nobena dobrota ni obvezna, marveč vedno izrazi plemenitega srca, zato zasluži besedo zahvale. Skupaj z vsemi navzočimi je nato zapel nekaj pesmi in razdelil darila, ki so jih, po Miklavževem izročilu, pripravili sodelavci Dekanijske Karitas.

Ko se je poslovil od zbranih stanovalcev in delavcev Doma, se je Miklavž odpravil se po sobah. Obiskal je namreč prav vse stanovalce, tudi tiste, ki so priklenjeni na posteljo.

Z obljubo obiska čez eno leto je Miklavž zapustil v Domu sled dobre in iskrico veselja na obrazu mnogih stanovalcev in delavcev našega Doma.

OC

PUR PLATEX
d. o. o.

Gradišče 51, 66243 Obrov, Telefon 066/83-420, Telex 34462 Sudest SLO, Telefax 066/83-440

CENIK OGLASOV V SNEŽNIKU

1. polovica strani	28 x 17 cm	28.000 SIT
2. četrtna strani	14 x 17 cm	14.000 SIT
3. osmina strani	14 x 8,5 cm	7.000 SIT
4. šestnajstina strani	6,5 x 8,5 cm	3.500 SIT

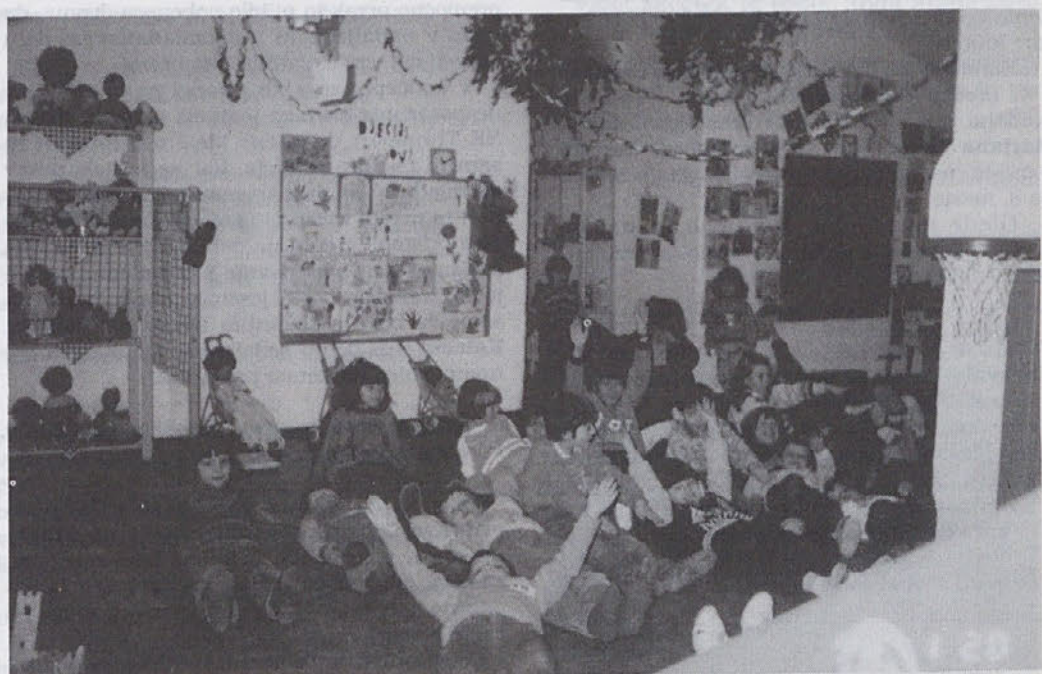
Cena dvobarvnih oglasov na prvi in zadnji strani je višja za 30%.
Za večkratno oglaševanje znižamo ceno po dogovoru.
Pokličite Grafični atelje, Bazoviška 40, Ilirska Bistrica,
tel/fax: 067/81-297

ŠTEDILNIK IN KOŠ ZA KOŠARKO

V begunskem centru v Ilirski Bistrici so bogatejši za nekaj dragocenih igral, ki jih je otrokom iz vrtca podaril **Zavodski komite za enakopravne možnosti moškega in ženske iz slenske občine iz Italije.**

Deklice so bile najbolj vesele ličnega stediinika, saj na njem lahko kuhajo in pečejo, vsem otrokom v vrtcu pa sta v največje veselje tobogan in pa koš za košarko, saj zdaj lahko igrajo čisto ta pravo košarko. Še veliko lepih in zanimivih igrač imajo v vrtcu, kar pa je najbolj pomembno, tu delajo prizadevna in iznajdljiva dekleta, ki otroke učijo, zabavajo, sproščajo, rekreirajo, vzgajajo...

Verjemite mi, zelo dobro jim gre od rok, saj delajo z liubeznijo in veliko dobre volje.

Otroški vrtec v bistriškem Zbirnem centru

VSE ZA VITKO TELO

Ena, dve... osem. Vdih in ... drži, počasi izdihni. Vsak ponedeljek in četrtek se zberemo v telovadnici OŠ Dragotina Ketteja - večinoma ženske z nekaj predstavniki moškega spola, vseh debelosti in velikosti od polnoletnosti dalje. To ti je zdrava vadba, ki jo vodita **Alen in Branko**. Razgiba nam vse telo, tako da o revmi in drugih boleznih ni več sledu. Le škoda, da vdihavamo in pobrišemo **ogromno prahu, s katerim sta nasičena zrak in parket v telovadnici** že celo vrsto let. Telovadnica je potrebna temeljite prenove - iztrošena je od tal do stropa. Klic pristojnim! Nič zato, vse se pogoltne in pobriše, tudi kar je narobe, če je vse drugo prvotno. In ta fizioterapevtska telovadba s prijetno težkimi vajami od pete do temena pod parolo "vse za zdravo telo", to je, ni ji kaj oporekati.

Žal pa ji oporekajo tisti, ki je ne obiskujejo (kritikantstvo, to je dano tudi nam Slovincem na južnem obrobju Slovenije). Do odklonilne besede imamo pravico le tisti, ki telovadbo obiskujemo; vendar bi že zmanjševanje števila članov kazalo, da nekaj narobe. Nas pa je vedno več, celo iz

oddaljenega Zemna vedno raje hodimo k vadbi, vedno bolj smo veseli, zdravi...

V decembru smo imeli **občni zbor. Izbrali smo vodstvo kluba "Za zdravo telo"**. Srečanje smo poživili s prigrizkom, prepevanjem, fotografiranjem... Bilo je prijetno zabavno. Vsa pohvala gre voditeljema, vztrajnosti članov, naši številčnosti. **Kritika pa vsem, ki skušajo onemogočiti nekaj, kar je uspešno, pozitivno, kar imamo radi, kar je zdravo** (in to celo s strani zdravstvenih delavcev). Telovadimo in bomo telovadili, dokler bomo vodeni tako, kot smo, saj **smo z vadičelma zadovoljni in nas vse zdrahe od tu do Ljubljane prav nič ne bodo ovirale**. Nehajmo s pravicami, zakoni. Zakon smo mi, ljudje!

Spotikanja vredno je vse kaj drugega, recimo obnova telovadnice, kajti potrebna je resnično temeljite prenove. Ne govorim zase, saj je namenjena v prvi vrsti osnovnošolskim otrokom in le-ti si tu "nabirajo zdravje". Išcite rešitve zanje, če vam je kaj za zdravje otrok in občanov sploh..

MiLo

Zdrav duh v zdravih telesih - Klub za zdravo telo med praznovanjem zaključka lanskega leta

KARATEISTI SPET USPEŠNI

18. in 19. decembra 1993 je KARATE KLUB TRBOVLJE v sodelovanju s KARATE ZVEZO SLOVENIJE organiziral že 21. KARATE TURNIR TRBOVLJE 93. Tekmovanje se je odvijalo v katah in borbah za vse kategorije.

Karate klub Il. Bistrica se je udeležil turnirja oba dneva, in sicer v vseh kategorijah.

18. decembra je svoje tekmovalce prijavilo 22 klubov, nastopilo pa je 95 tekmovalcev. Dva naša člana stadosegla lep uspeh, in sicer je **Kristofer Štemberger** v katah (člani) osvojil **1. mesto**, **Vojka Šestan** pa pri članicah v katah **2. mesto**.

Drugega dne, **19. decembra**, je v pionirski konkurenci nastopilo 112 tekmovalcev iz 18 karate klubov.

Iz Karate kluba Il. Bistrica je najboljšo uvrstitev - **4. mesto - dosegel Rok Jenko** (bronasta medalja mu je ušla le za desetinko ocene). **Marjana Sever** je v svoji kategoriji dosegla 6. mesto, naša druga tekmovalka, **Maja Muha**, pa 8. mesto.

Glede na izredno številčno in močno konkurenco smo v klubu z doseženimi rezultati zelo zadovoljni.

Člani in pionirji KARATE kluba izražamo zahvalo Osnovni šoli Antona Žnidaršiča, še posebej ravnateljici g. Karmen Šepc za razumevanje in omogočanje pogojev za klubske priprave, sicer bi bili rezultati veliko bolj skromni, ter g. Zoranu Valenčiču za brezplačen prevoz tekmovalcev pionirjev na turnir v Trbovlje. Športni hvala!

Karate klub
Ilirska Bistrica

TRENING, TRENING IN SPET TRENING

Po dvoipolmesečnem počitku in urejanju vtisov postaja nogomet vsakodnevna tema pogovora. Transport je jesenski prvak v enotni PNL in o njihovem uspehu čvkaajo tudi vrabci na strehah. Mnogi pa ne vedo, da velike zasluge za uspeh pritičejo našemu športnemu delavcu in sogovorniku **Stojanu Šestanu**.

Stojan, kot športnik - a ne kot nogometaš - ste se odločili prevzeti vlogo kondicijskega trenerja pri NK Transport. Kako je do tega sploh prišlo?

K Nogometnemu klubu Transport sem prišel pred nekaj sezonami na pobudo tedanjega trenerja **Vasjana Novaka**. Sodelovanje se je odlično obneslo, saj je bil Transport tisto jesen premočno prvak in ni bilo nobenega dvoma, da bodo v nadaljevanju v spomladanskem delu dosegli cilj ter se uvrstili v višji rang.

V konceptu zimskih priprav pa je prišlo do nesporazuma oziroma je imela tedanja uprava NK Transport drugačne ideje o pripravah in samem načinu treninga, kar se je pokazalo v spomladanskem delu prvenstva, ko se NK Transport ni uvrstil v višji rang tekmovalja. Ponovno sem pristopil k delu na pobudo **Ivana Primca** prejšnjega jesen, sodelovanje je bilo plodno in spet je NK Transport postal jesenski prvak. Prepričan sem, da bova s sedanjim trenerjem **Vojkom Kalcem** zelo dobro sodelovala, rezultat pa bo, upam, viden na koncu prvenstva.

Veliko ljudi se sprašuje, kaj skupnega imata karate in nogomet?

Verjemite, da se lahko ogromno stvari iz fizične priprave, gibanja, eksplozivnosti na ozkem prostoru, pokrivanja, psihične koncentracije, samega odnosa do igre in nasprotnika lahko odlično uporabi pri katerikoli športni panogi, ne samo pri nogometu.

Če govorimo o nogometu, bi lahko nogometni trenerji plodno sodelovali z ostalimi športnimi panogami, kajti za uspeh ekipe je potrebno

Stojan Šestan (slika P. N.)

uporabiti vse razpoložljivo znanje, ne glede na to, iz katere športne panoge izhaja. Na žalost je to povsem odvisno od glavnih trenerjev, ki pa so v veliki večini vase zaverovani in zelo ozkogledi. Kajpada tega nihče ne priznava, ampak se vzroki za neučinkovitost ekip iščejo predvsem drugod. Poučen primer v naši bližini je sijajna rokometna ekipa **Andor Jadran iz Kozine**, ki bi lahko s pravilno fizično pripravo že zdavnaj igrala v višjem rang. Trenerji se morajo zavedati, da je fizična priprava osnova vsakega nadaljnjega resnega dela v športu. Vzporedno s fizično pripravo se odvija tudi psihološka preobrazba samega športnika, končna stopnja pripravljenosti pa je odvisna predvsem od njega samega.

Kot trener Karate kluba beležite visoke rezultate, saj imate celo dva člana državne reprezentance. Kaj pa pričakujete od NK Transport?

III. DRŽAVNO DVORANSKO PRVENSTVO LOKOSTRELCEV V ILIRSKI BISTRICI

Izvršni odbor Lokostrelske zveze Slove je zaupal organizacijo državnega dvoranskega prvenstva lokostrelcem iz Ilirske Bistrice.

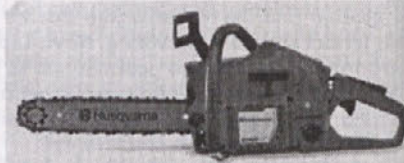
Vsekakor je to veliko priznanje za klub, ki pa prinaša obilo trdega dela obveznosti. Lokostrelci upamo, da bomo naleteli na razumevanje in pomoč družbene skupnosti, saj gre za največje tekmovalstvo v tem letu v naši občini.

Prvenstvo bo 12. in 13. marca v splošnih dvorani OŠ A. Žnidaršiča.

Bistriški lokostrelci

primorje
ajdovščina

MOTOCOM d.o.o.

SERVIS

Štorje 17, 66210 Sežana
tel. 067/68-496
SMO POOBLAŠČENI SERVIS
ZA MOTORNE ŽAGE
ZNAK TOMOS, OPEM IN STIHL
Popravljamo vse vrste motornih žag.

PRODAJALNA

Purizanska 23, 66210 Sežana
*motorne žage
*kosičnice
*rezalni deli za motorne žage
*rezalni deli za avtomobile
POLEG TOGA VAM NABAVIMO VSE
ZA MOTORNE ŽAGE, NOŽE IN ŠKARJE

VESELIMO SE VAŠEGA OBISKA!

V Ilirski Bistrici se za informacije lahko oglašite na tel. 067/81-814 - Dolnji Zemon 91 - Rolih

SNEŽNIK

Ustanovitelj: Borislav Zejnulović
Izdajatelj: Grafični atelje
Glavni in odgovorni urednik:
Borislav Zejnulović
Uredništvo: Ivko Spetič, predsednik,
Franc Gombač, Sergij Slenc,
Vojko Celigoj, Dimitrij Bonano,
Zdravko Debevc
Novinarka: Dragica Prosen
Lektorica: Helena Rosa
Tehnični urednik: Raymond Fabijanič
Naslov uredništva:
Il. Bistrica, Bazoviška 40
tel/fax: 067/81-297
Tisk: Grafični atelje Il. Bistrica
Naklada: 1500 izvodov

ZIMSKA ŠOLA V NARAVI 94

Uspešno je zaključena tudi letošnja zimska šola v naravi, kar zahteva izvedbo zastavljenega programa smučanja v organizaciji ZTKO II. Bistrica in vseh osnovnih šol občine. Šola se je prijavilo čez 150 otrok, vendar jih predvsem zaradi bolezni, odšlo v Cerkno nekaj: 136 v dveh izmenah od 11. 1. do 19. 1. 94. Za vadbo je skrbelo po sedem vaditeljev in učiteljev, ki so sodelovali v organizaciji programa. Vadba smučarskih veščin je bila organizirana po skupinah glede na osnovno šolo učencev. Opazno je, da zadnja leta smuča manjši odstotek otrok, kar pa ni nič čudnega, saj na snežne razmere v zadnjih letih in pogoje, ki imamo na "domačih smučiščih", Mašunu in v špicaških. To dejstvo potrjuje tudi podatek, da vse manj otrok smučarsko opremo, ne pa tudi razmere in pogoji bivanja so eden od razlogov, da je že drugo leto zapored zimska šola v naravi v Cerknem oziroma na smučiščih tega vrha. Tu so letos pripravili odlično snežno podlago za uspešno vadbo smučanja in lahko rečemo, da takšnih pogojev nismo imeli še nobeni zimske šole v naravi.

V začetku pluzenje...

Drugi razlog, da je bila vadba uspešna, je pred kratkim nabavljena nova smučarska oprema: 25 kompletov smučk, vezi in palic ter 15 parov novih smučarskih čevljev. Sedaj imamo na razpolago okrog 35 smučk in 40 parov čevljev. Za nemoteno organizacijo v takem obsegu bi potrebovali vsaj še 10 parov smučk in čevljev. Oprema, stara 20 let, ni več uporabna in varna za vadbo.

V nekoliko drugačni obliki so imeli možnost vadbe smučanja učenci osnovnih šol v letih 69-74. Takrat so šolski učitelji in kasneje vaditelji SK Snežnik v zimskih počitnicah organizirali tečaje smučanja. (podatki: Dimitrij Grlj in Kronika OŠ Dragotina Ketteja)

Da pa ne bi vsega samo hvalili, naj navedem tudi nekaj pomanjkljivosti:

- vožnja iz hotela v Cerknem na smučišče nam vzame preveč časa (okrog dve uri), in to se pozna pri drugih dejavnostih;
- šola bi morala trajati še kakšen dan več, da bi učenci lahko na snegu uživali še potem, ko se navadijo osnov vijuganja in obvladajo vožnjo z vlečnico. Prav zaradi tega tudi ne izvajamo vadbe teka na smučeh, čeprav imamo na razpolago 20 kompletov smučk;
- z vsem tem so seveda tesno povezani stroški šole v naravi - tako organizacijski kot stroški, ki si jih nekateri starši vse težje privoščijo. Dejstvo je tudi, da morajo v približno pol leta starši odšteti denar za zimsko in poletno šolo v naravi.

na koncu že smuk!

Za nabavo nove smučarske opreme, vredne 517 tisoč tolarjev je največji del stroškov kril občinski proračun (sredstva za šolstvo in šport - šola v naravi).

Četrtno sredstev pa so na pobudo učiteljev športne vzgoje na OŠ D. Ketteja prispevala tudi nekatera podjetja oziroma podjetniki: TELES d.o.o., BIFE "RDEČA VRTNICA", AVTOSHOP d.o.o., DISKONT TRNOVO, TEHNOVENT d.o.o., KETTEJEV HRAM, KLUB DANILO, BERNI d.o.o., PEKARNA SLAVA, SUMA Inženiring d.o.o., SADJE SKRT.

Vsem se zahvaljujemo za finančna sredstva, na ostale pa apeliramo, da nam priskočijo na pomoč ob zaključku akcije. Za nabavo približno 10 parov smučk in 10 parov čevljev bi namreč potrebovali od 250 do 300 tisoč tolarjev.

Finančno pomoč lahko nakažete na šole ali direktno na ZTKO II. Bistrica (št. ž. r.: 52210-678-80459).

Organizacijski stroški zimske šole v naravi bodo znašali skoraj 700 tisoč tolarjev, zajemajo pa stroške plačila vaditeljev in učiteljev, avtobusne prevoze, zavarovanje udeležencev in druge manjše materialne stroške.

Na žalost so neizogibne tudi poškodbe otrok na smučanju, za kar pa skušamo v čimvečji meri poskrbeti preventivno s predhodno vadbo pri pouku športne vzgoje in pripravo na samem smučišču. Seveda pa ima smučarski center

Cerkno odlično urejeno službo prve pomoči v primerih nezgod.

Navedeno je lahko samo eno od mnenj izvajalcev in organizatorjev, največ pa povejo otroci sami, če se vrnejo domov zadovoljni.

Zdravko Debevc

ProVITA®

Inženiring d.o.o.
66250 Ilirska Bistrica
Adamičeva 4
tel. 067/41-820

TRINKI IZ ZIMSKE ŠOLE V NARAVI

ot bi mignil, je pridrvel mesec januar. Ko sem ga pričakovala, saj je z njim za nas, solce, prišel velik dogodek - zimska šola v naravi.

torok, 11. januarja, smo se izpred naše polni prtljage odpeljali na zimovanje. Potovali smo v hotelu Cerkno, ki nosi ime Cerkno. Na smučišče nas je vsak dan peljal avtobus. Učitelji so nas razdelili v skupine po znanju smučanja. Jaz sem bila v skupini smučarjev, vendar sem se v petih dneh čista smučati zelo dobro.

ni dni je hitro minilo in rada bi smučala še en dan, a ko sem videla, da se blizu Bistrice, sem si želela oditi k svojim domačim. Ljudski pregovor pravi: "Ljubo doma, kdor o videti".

Perenič, 5. c, OŠ D. Ketteja

Cerknem mi je bilo najbolj všeč na smučišču. Ko sem bila prvič na njej, je bilo grozljivo, nato pa sem se privadila. Tudi smučarjevalni mučkah je bilo lepo. Najprej smo se učili, kdaj sem tudi pala, toda nič za to. Nato pa se je začel težji del, zavijanje na levo in desno. To je bilo vsem težko. Najprej smo se zavijanja na desno. Morali smo se

nasloniti na desno nogo. Toda ta, ki ni držal pluga, ni mogel narediti ovinka. Nato smo se učili zavijanja na levo. To je bilo že malo lažje...

Verena Valenčič, 5. b, OŠ A. Žnideršiča

Prispeli smo ob desetih zjutraj in stanovali v hotelu Eta. V sobah je bila kopalnica in telefon. Vsak dan smo jpo okusnem zajtrku odšli na smučišče. En kilometer smo se peljali s sedežnico. Ker je bilo v moji skupini veliko otrok, so nas učili trije učitelji. Bili so dobri. Že prvi dan sem se naučila nekaj osnovnih stvari. Nekaj časa smo bili v sobah, nato pa smo odšli na plavanje v bazen. Ko smo povečerjali, smo imeli nekaj prostega časa, nato pa je bil na vrsti počitek...

Brigita Baša, 5. r., OŠ Podgora, Kuteževo

Ko sem povečerjal, sem poklical starše. Navdušeno sem jim pripovedoval o užitkih, ki sem jih doživel na smučišču in v bazenu. Poleg prelepega smučanja in plavanja mi je ostal v spominu obisk v disku in muzeju.

Se dolgo se bom spominjal čudovitih dni, ki sem jih s svojimi sošolci preživel v Cerknem...

Zoran Stopar, 5. r., OŠ R. Ukoviča, Podgrad

ena "gasilska" z Julijci v ozadju

Učenci smo bili razdeljeni v skupine glede na svoje predznanje smučanja. Z desetimi sošolci sem bila v skupini nesmučarjev. Naša vaditeljica Nija je imela veliko potrpljenja z nami. Naučili smo se pluziti zavoje, se obračati na mestu, se ustavljati, uporabljati vlečnice-sidra in še mnogo drugih spretnosti. Pri tem se je dogajalo veliko nerodnosti pa tudi smešnih stvari. Pogosto smo padali, odpenjale so se nam smučk in pri izstopu z vlečnice smo se večkrat nagrmadili na kup.

Že prvi dan sem naredila neumnost. Ker nisem znala stati na smučeh, sem se popeljala naravnost v žensko, ki je stala pri kozolcu. Seveda se je razjezila in me nadrla. Drugim se je dogodek zdel smešen, meni pa prav nič. Sklenila sem, da se bom pridno učila smučati in takih nerodnosti ne bom več počela...

Meta Frank, 5. c, OŠ D. Ketteja

Tovarišica Nadja nam je povedala, da smo super smučarji. Vzeli smo vsak svoje smučk in se postavili v vrsto. S tovarišico smo odhiteli navzdol po smučišču. Prišli smo do vlečnice in se peljali nazaj na vrh smučišča in se še naprej smučali...

Simon Sedmak, 5. b, OŠ A. Žnideršiča

Smučišče je bilo lepo urejeno z vlečnico na sidra. Za prihod in odhod je koristila dvosedežnica, ki je bila dolga en kilometer in pol.

Z vrha smučišča smo opazovali Julijske Alpe, pogled nazaj, pa smo že videli, kako daleč se razprostirajo Karavanke. Zagledal sem se tudi v najvišji slovenski vrh. Ime mu je Triglav. Nad oblaki smo videli Snežnik in del snežniške planote...

Nejc Štebgar 5. b, OŠ A. Žnideršiča

Lepo je bilo! Sneg, prijateljstvo, norčije... vse to se še vedno prepleta v mojih spominih. Imeli smo čudovitega učitelja Andraža. Bil je najlepši med vsem fanti. Skoraj vsa dekleta smo se zaljubila vanj. Učil nas je smučati, peti in kleti.

Ko je prišel zadnji dan, dan slovesa, smo se mu zahvalili za vse, kar nas je naučil.

Hvala vam, vaditelji, sedaj smo bolj pogumni in smučamo!

Petra Kljun, 5. r., OŠ R. Ukoviča, Podgrad

Suma inženiring d.o.o.
Bazoviška 18, 66250 Ilirska Bistrica
Telefon: 067/41-504, telefax: 067/81-042

ŠOLA NAMIZNEGA TENISA

Na pobudo učiteljev bistriških osnovnih šol je pred kratkim z delom začela šola namiznega tenisa, ki jo obiskuje 40 osnovnošolcev, vodi pa jo Josip Gregec. Učiteljem je v ponos, da se otroci ukvarjajo s športom, zato so jim tudi omogočili treninge v dvorani OŠ Antona Žnideršiča (na sliki), ki je v tem zimskem času popolnoma zasedena.

Vsak začetek je težak, toda ambiciozni in pridni trener kljub temu razmišlja, da bi poleg bistriških namiznoteniških krožkov s pomočjo učiteljev odprl šole tenisa še na drugih šolah bistriške občine.

Besedilo in slika Petar Nikolić

KARATE KLUB ILIRSKA BISTRICA

Osnova dela v Karate klubu Ilirska Bistrica predstavljajo najmlajše kategorije otrok v osnovnih šolah. Ti otroci trenirajo dvakrat tedensko pod vodstvom mentorjev Stojana Šestana in Leopolda Kirna in sicer v OŠ Antona

Žnideršiča v Ilirski Bistrici, na OŠ Jelšane, na OŠ Rudolfa Ukoviča v Podgradu in na OŠ Toneta Tomšiča v Knežaku. Učiteljski kader nas je izredno lepo sprejel ter nam po svojih močeh omogočil lepe pogoje za delo. V

tej začetni fazi se otroci privajajo na delo v skupini, na red in disciplino ter počasi osvajajo osnove fizične kulture, kar jim postane odlična osnova za nadaljnje delo, ne glede na to, za kateri šport se bodo kasneje odločili.

OŠ Antona Žnideršiča v Il. Bistrici

Karate klub Ilirska Bistrica ima v svojih vrstah že dve tekmovalni sezoni dva člana državne reprezentance Slovenije. To sta hkrati najboljša tekmovalca v Karate klubu, **Vojka Šestan** in **Kristofer Štemberger**. Kot članica državne reprezentance je Vojka Šestan na prvenstvu Evrope na Nizozemskem dosegla 17. mesto, v letu 93 pa je Kristofer Štemberger njeno uvrstitev ponovil, saj je v Pragi med tekmovalci 34 držav dosegel spet 17. mesto.

Mladi karateisti na osnovni šoli v Jelšanah

OŠ Rudolfa Ukoviča v Podgradu

OŠ Toneta Tomšiča v Knežaku

Tekmovalna skupina starejših pionirjev, pionirk ter kadetov trenira trikrat tedensko pod vodstvom trenerja Stojana Šestana. Ta skupina je sestavljena iz osnovnošolcev in srednješolcev, zato pogosto trenirajo tudi ob sobotah. V preteklem letu 93 so bile njihove uvrstitve od 4. do 8. mesta posamezno in ekipno, na državnem prvenstvu na mednarodnem turnirju v Trbovljah pa je **Rok Jenko** dosegel 4. mesto.

Trenerski in tekmovalni kader v Karate klubu, ki ima za seboj uspešno tekmovalno sezono 93

Članska ekipa na državnem prvenstvu v sestavi **Šestan, Gobec in Štemberger** 2. mesto

Članska ženska ekipa na državnem prvenstvu v sestavi **Marjanca Šajn, Metka Šajn in Vojka Šestan** 3. mesto

Posamezno Kristofer Štemberger 2. mesto

Posamezno Vojka Šestan 2. mesto

Državni turnir v Trbovljah
Kristofer Štemberger 1. mesto
Vojka Šestan 2. mesto

Tekmovalna skupina mlajših pionirjev in pionirk trenira trikrat tedensko na OŠ Antona Žnideršiča v Ilirski Bistrici pod vodstvom **Roberta Čurliča**, nekdanjega pionirskega prvaka v kategoriji Sloveniji. Ti tekmovalci so v letu 93 dosegli vrsto uspehov.

Na mednarodnem turnirju v Italiji je v organizaciji italijanske karate federacije **Sandi Berginc** osvojil svoji kategoriji 2. mesto, **Anita Šenkinc** pa pri mlajših pionirkah prav tako 2. mesto. Ostali naši tekmovalci so bili plasirani od 6. do 11. mesta različno po svojih kategorijah, na turnirju v Murski Soboti so dosegli uvrstitve od 4. do 7. mesta, na državnem prvenstvu pa so pristali na 5. mestu ekipno.

Tekmovalci začetniki, od katerih je večina tekmovala v prejšnjem letu, so te rezultate dosegli v konkurenci 76 registriranih karate klubov v Karate zvezi Slovenije.

Adriatic

zavarovalna družba d.d.

adriatic-damia

Bazoviška 1, tel. 067/41-924

Vem, da mi bo ob strani stala
dobra zavarovalnica